

Meijän Luvalla

01/2017

KANSAINVÄLISYYS

Kesä
ITÄVALLASSA

Kotikansainvälistyminen
Savonialla

ISLANTI
Tuotantotehokasta
hevostaloutta

Sisällys

3. Pääkirjoitus
4. Kansainvälisyyden hurmaa Savonialla
6. Kotikansainvälistyminen Savonialla
8. Hannele Tams, kun maailma vetää sinua puoleensa
10. Agrologin haastattelu ulkomaan vaihdosta
12. Kesä Itävallassa
16. Islanti tuotantotehokasta hevostaloutta
18. Alpakoista lenkkiseuraa
20. Ylämaankarjan kasvatuksen aloittaminen
22. VAAVI-hanke ja vasikkapassikoulutus
23. Vasikoiden hyvinvointi
24. Katsaus tuotantoeläinten tarttuviin tauteihin
26. Jiihaa Villin lännen tunnelmaa
30. Ensimmäinen, toinen, MYYTY!
32. Tuontiorien käyttö Suomen hevosjalostuksessa
34. Tehotuotantoa Amerikassa
36. Onko ruoka turvallista?
38. Kotimainen olut kasvaa suomalaisesta pellostä
39. Kotimaisesta maidosta italialaista jäätelöä
40. Tiivistyneet pellot viljelykuntoon jankkuroimalla
42. Lomitusjärjestelmän muutokset
44. Maatilojen paloturvallisuudesta
46. Ei niin tavallinen laajennus
48. MTK 100-vuotta kasvua
49. Pohdintaa biokaasutuotannosta
50. Katsaus pohjoismaiden luomumaidontuotantoon
52. AHENE-hanke mukavaa opiskelua ulkomailla
54. Kokemusta porausalalta yli 200-miestyövuotta
55. Maatalouden opiskelu kaupunkilaisena
56. Puuhasivu

Savonia Ammattikorkeakoulu OY

Haukisaarentie 2, 72130 Iisalmi
savonia@savonia.fi
www.savonia.fi

Meidän luvalla 1/2017

Savonia– Ammattikorkeakoulun agrologiopiskelijöiden 30.kurssijulkaisu

Päätoimittajat:

Kari Kärkkäinen
Tommi Kauppila
Saila Ruuhinen
Elina Hellén

Markkoinointi:

Arttu Ahonen
Päivi Rönkkö
Mikko Partanen
Mira-Kaisa Aittola
Neea Heinonen
Kaisu Rasi
Marjut Luoma

Jälkimarkkinointitiimi:

Reetta Virkkunen
Mikko Heiskanen
Iira Kreivilä
Anni Salomaa
Antti Turunen

Ulkoasu, taitto ja verkkolehti:

Vilma Waldén
Roosa Partanen
Teemu Sirviö
Elina Koskela
Miisa Tavaststjerna

Oikoluku:

Minttu Ilonen
Milla Sirviö
Hanna Sirviö
Satu Pulkkinen

Painatus, postitus ja jakelu:

Titta Tähtivaara
Nina Kolehmainen
Sonja Martikainen
Markku Pitkänen
Heli Härkönen

Sometiimi:

Mirka Kortelainen
Veera Kuikka

KV-tiimi:

Anni Reinikainen
Jenni Korhonen

Ohjaus:

Teija Tossavainen

Kannen kuva:

Roosa Partanen

Painopaikka:

Grano Oy, Kuopio

Levikki 300 kpl

2. painos

Kun suomalainen tuottaa, vastuu on tuottajalla

Kansainvälisyys on tärkeä asia suomalaisessa maataloudessa. Maailman markkinatalouden heilahdukset ja muutokset tuotannossa vaikuttavat paljon myös Suomessa, koska ulkomailta tuodaan meille elintarvikkeita ja maataloustuotteita. Lisäksi Suomessa välimatkat ovat pidempiä ja tuotantoyksiköt ovat yleensä pienempiä kuin muissa meitä lähellä olevissa tuotantomaissa. Nämä tekijät kasvattavat kustannuksia esimerkiksi elintarvikeketjussa. Vaikka tilakoko on Suomessa ollut kasvussa, emme ole pysyneet ulkomaiden vauhdissa, mutta onko siihen tarvettakaan?

Meillä on osaamista ja laatuvaatimuksia, jotka takaavat, että suomalaiset tuotteet ovat laadukkaimpia koko maailmassa. Halutaanko Suomessa kilpailla laadulla vai bulkkituotteella? Tämä onkin meillä ehdoton vahvuus, josta meidän ei tule tinkiä. Lisäksi Suomessa jatkojalostetaan tuotteita monipuolisesti, mikä tuo tuotteille merkittävää lisäarvoa myös vientiä silmällä pitäen. Uskomme, että ihmiset ovat jatkossakin halukkaita käyttämään suomalaisia tuotteita, koska puhtaus, aitous ja laadukkuus ovat tekijöitä, jotka vetoavakuluttajiin.

Suomalaisen maatalouden heikosta kannattavuudesta puhutaan tänä päivänä paljon. Suomalaisen ruuan hinta on korkeampi kuin muualla maailmassa tuotetun ruuan hinta. Hinta kyllä on korkeampi, mutta onko ruoka silti kallista, kun otetaan laatu ja turvallisuus huomioon? On myös muistettava, että suomalainen lainsäädäntö vaatii suomalaiselta ruualta paljon enemmän verrattuna esimerkiksi amerikkalaiseen tuotantoon.

Tavalliselle kuluttajalle lause "suomalainen ruoka on laadukasta" ei välttämättä aiheuta muuta kuin olan kohautuksen. Kuluttajien tietoisuus ruuasta, sen tuottamisesta ja laadusta on koko ajan kasvamaan päin. Nyt olisi viimein korkea aika todistaa konkreettisesti ja käytännön esimerkein ensin suomalaisille ja sen jälkeen muillekin maille suomalaisen ruuan puhtaus ja laatu. Siinä voisi olla etujärjestöille ja meille tuleville agrologeille tehtävää kerrakseen. Vaikka tuotteemme ovat laadukkaita, meillä on silti paljon opittavaa myös muilta maailman tuottajilta ja alan toimijoilta.

Meillä opiskelijoilla on erittäin loistavat mahdollisuudet perehtyä myös muiden maiden ruuan tuotantoon ja ottaa oppia myös heiltä. Koulun kautta on mahdollista lähteä vaihto-opiskelemaan käytännössä minne päin maailmaa vain. Tämä jos mikä on kansainvälisyyttä nykypäivänä. Vaihto-opiskelijoita saapuu myös Suomeen ja Iisalmeen tutustumaan suomalaiseen maatalouteen, kulttuuriin ja talven pakkasiin. Vaihto-opiskelijoina pääsemme näkemään kohdetilan tavat tuottaa ruokaa ja harjoittaa maataloutta. Näiltä reissuilta tarttuu jokaisen opiskelijan mukaan paljon asioita, joita voi hyödyntää tulevassa toimessaan.

Me tulevina maatalouden asiantuntijoina ja tuottajina olemme vastuussa siitä, että Suomessa tuotetaan jatkossakin korkealuokkaisia tuotteita ja että pysymme kansainvälisen kehityksen etujoukoissa!

Kansainvälisyyden hurmaa Savonialla

1.12.2016 Savonian Iisalmen kampuksella järjestettiin International Seminar on Challenges of Digitalization and Education, jolla juhlistettiin kansainvälisen opiskelumoduli Multipron 10-vuotista taivalta. Tapahtumassa oli esityksiä, joissa puhui Savonian opettajia sekä kansainvälisiä yhteistyökumppaneita. Tämän lisäksi paikalla oli luonnonvara-alan työelämän edustajia.

Multipro on Savonia-ammattikorkeakoulun kehittämä kansainvälinen opiskeluohjelma, jonka kesto kolme kuukautta. Eri puolilta maailmaa tulevat opiskelijat voivat suorittaa opintoja kolmesta eri tutkinto-ohjelmasta, joita ovat sosionomi, sairaanhoitaja ja agrobiologi. Opinnot koostuvat luennoista, tiimityöskentelystä ja projekteista. Opiskelu huipentuu portfolion tai blogin tekemiseen sekä päätösseminaariin.

Kansainvälisiä näkökulmia opiskelusta ja maataloudesta

Kansainvälisyyspäivä alkoi seminaarilla. Seminaarin avasi luonnonvara-alan koulutuspäällikkö Petri Kainulainen. Savonian kansainvälisen strategian esitteli Savonian varapresidentti Mikko Vuoristo. Multipro-ohjelmasta ja sen tulevaisuudesta puhui Multipro-koordinaattori Marjatta Kumpulainen. Itävaltalainen yhteistyökumppani Beate Kralicek sekä itävaltalaiset vaihtoon osallistuneet opiskelijat kertoivat vaihtoon liittyvistä haasteista.

Savonian luonnonvara-alan opettaja ja maailman viljelijäjärjestön WFO:n naisten komitean puheenjohtaja Kati Partanen puhui naisviljelijöiden asemasta sekä kansainvälisyyden merkityksestä maataloudelle. Seminaarin viimeisen puheenvuoron käytti Ardita Jahja-Hoxha, joka toimii Savonian tki-asiantuntijana. Puheenvuoro käsitteli Savonian ja Prishtinan yliopiston yhteistyössä tekemää TAGAK-projektia, jossa koulutettiin maatalousneuvoja.

Tapahtumassa oli myös messualue. Savonian hankkeet sekä työelämänverkostot olivat esillä messualueella. Tämä mahdollisti vieraiden ja opiskelijoiden verkostoitumisen työelämän kanssa.

Opiskelijoille oli esillä mahdollisia harjoittelupaikkoja sekä opinnäytetöiden aiheita. Messujen sulkeuduttua päivä jatkui teematilaisuudella. Tilaisuuteen kuului työpajoja sekä hankkeiden esittelyjä.

Yhteistyötä Itävaltaan

Yksi Multipron kansainvälisistä yhteistyökumppaneista on Beate Kralicek. Kralicek on kotoisin Itävallasta ja hän kouluttaa maatalousopettajia työkseen. Hän on työskennellyt Erasmus-koordinaattorina 17 vuoden ajan. Erasmus on ohjelma, jonka avulla järjestetään opiskelijavaihtoja korkeakoulutasolla Euroopassa. Aikoinaan Kralicek valikoitui koordinaattoriksi, koska hän pitää matkustelusta ja on kielitaitoinen.

Kralicekin odotukset kansainvälisestä päivästä olivat korkealla. Hän halusi uutta tietoa maatalouden tapahtumista sekä nähdä, miten Savonialla työskennellään. Tapahtumassa Kralicek esitteli sikäläistä kansainvälistä opintotoimintaa yhdessä opiskelijoidensa kanssa. Tämän lisäksi hän pääsi keskustelemaan Savonian koordinaattoreiden kanssa Multipron tulevaisuudesta.

Yhteydenpito koordinaattoreiden ja Kralicekin välillä on säännöllistä, koska Savonian Iisalmen kampukselle saapuu vuosittain Multipro-opiskelijoita. Kaiken kaikkiaan tähän kansainvälisyystapahtumaan osallistuminen oli Beaten mielestä palkitsevaa.

Teksti: Mirka Kortelainen, Veera Kuikka ja Vilma Waldén

TERIEN VALMISTUS JA HUOLTO

Nilsin Terävalmiste Ky

Tahkotie 1, 73300 Nilsinä

Puh. 0500 673 987

Meillä on rima vähän korkeammalla!

Virta-energiarehujen avulla voit kohottaa rimaa maidontuotannossa ja huolehtia samalla lehmiesi terveydestä - tilasi ruokintamuodosta riippumatta. Nyt ensimmäistä kertaa nautarehuissa mukana myös luonnon oma voiteluaine Progres!

Hankkija
www.suomenrehu.fi
www.hankkija.fi

puhtaasti tuulivoimalla

www.megatuuli.fi

Knowledge grows

Tee tuottavin päätös!

Löydä juuri Sinun tilallesi sopivin ratkaisu Yaran lannoitusohjelmista. Kysy lisää lähimmältä maatalousmyyjältäsi!

yara.fi

CEMAGRO

Nopealiukoiset Agro-lannoitteet takaavat tutkitusti parhaan tuoton pellostasi.

Pyydä tarjous suoraan meiltä tai lähimmältä jälleenmyyjältä!

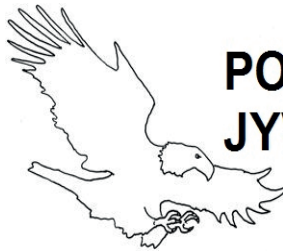
CEMAGRO OY
Puh. 019 375 7500 • www.cemagro.fi

Menossa mukana!

Vesannon Siemen Oy
Erkki Korhonen
p. 040 762 9684
www.vesannonsiemen.fi

Tilasiemen

www.tilasiemen.fi

POHJOLAN JYVÄJEMMARI OY

Matti Lappalainen 0500-541 491
matti.lappalainen@jyvajemmaari.fi

1917

PELTOLAN

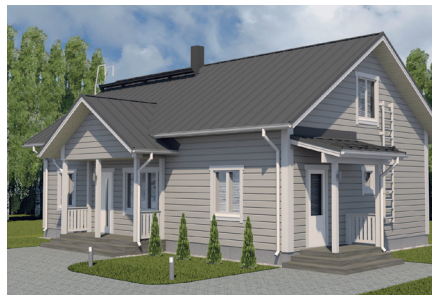
Peltolan Blue

ensiluokkainen sinihomejuusto herkutteluhetkiin.

Nyt juustomme on saatavilla paikallisista kaupoista ja ravintolatukuista kautta maan.

Peltolan Juustola/Milk In Oy, Jalkalantie 6, 77600 Suonenjoki

P. 020 766 9911, info@peltolan.fi, www.peltolan.fi

Suomalaisten suosikkimalleja 50 vuoden kokemuksella.

Peura Talot Oy, Liiketie 18, 86800 Pyhäsalmi
puh. 044 776 7100, info@peuratalot.fi

www.peuratalot.fi

Rakennus- ja Maaseutusuunnittelu

SAVON RMS OY

Rakennussuunnitelmat

Asuinrakennukset
Karjarakennukset, tuotantorakennukset

Jätevesisuunnitelmat

Energiatodistukset

Seppo Kainulainen, puh. 0400 851425

Rutakontie 28, 74300 SONKAJÄRVI

www.savon-rms.com

Suomen tuorein rockfestari

RiihiRock

Pihtiputaan Elämäjärvellä 22.7.2017

Lauteilla 8 suomalaista huippuartista ja tunnettu rock-bändi Hollannista. Koe loistavat arvostelut saanut Riihirock-festari Pihtiputaalla!

Piletit: ennakko 29 e, portti 37 e, VIP 100 e
Ennakkomyynti: www.lipputoimisto.fi
Tied. 040 595 1475, 040 5549 007

Katso esiintyjät www.riihirock.fi

Kotikansainvälistyminen

S A V O N I A L L A

Kansainvälistyäkseen Savonia-ammattikorkeakoulussa ei tarvitse lähteä lisälmen kampuista kauemmas. Tammikuussa 2016 lisälmeen saapui neljä agrologiopiskelijää Itävallasta sekä sairaanhoitajaopiskelijoita Espanjasta ja Slovakiasta.

Tehtävämme kansainvälisinä tutoreina oli olla vaihto-opiskelijoiden vertaistukena vaihtoon ja siihen liittyvien kysymysten ja ongelmien ratkomisessa ennen Suomeen tuloa sekä opiskelijavaihdon olon aikana.

Aluksi jännitimme kielitaitomme riittävyttä. Vaikka keskustelun kummallakaan osapuolella sanat eivät olleet englanniksi täysin hallussa, keskustelusta tuli koko ajan sujuvampaa. Tärkeintä onnistuneessa kommunikoinnissa ei siis ole täydellinen kielitaito, vaan halu ymmärtää toista.

Kokemuksen jälkeen voimme todeta, että kansainvälinen tutortoiminta antaa enemmän kuin ottaa. Vaikka tutorointi on koulutyötä muiden opintojen ohella ja siitä saa opintopisteitä, on työn määrä vähäinen saatuun hyötyyn nähden. Talven aikana erityisesti kielitaito sekä itsevarmuus paranivat. Keskustelut Suomen ja Itävallan maatalouden eroista avarsi näkemystämme maataloudesta Suomen rajojen ulkopuolella ja kehitti näin myös ammatillista osaamista.

Vaihto-opiskelijoiden kolmen kuukauden opiskeluaika Suomessa kului nopeasti. Tutortoiminnan ohessa meistä tuli hyviä ystäviä ja vietimme myös vapaa-aikaa yhdessä. Olemme pitäneet yhteyttä vaihto-oppilaisiin myös heidän lähtönsä jälkeen. Osa vaihto-opiskelijoista osallistui Multi-pro:n kymmenvuotisjuhlaan Iisalmessa, jolloin tapasimme jälleen.

Mikä on tutor?

Tutor on opiskelija, joka on tukena ja oppaana myöhemmin aloittaneiden vuosikurssien opiskelijoille. Tutorit auttavat opiskelijoita tutustumaan toisiinsa ja oppilaitoksen toimintaan sekä luovat hyvää yhteishenkeä. Kansainvälinen tutor on tukena Suomeen ulkomailta tuleville vaihto-opiskelijoille.

[Angela Hauer Amstetten, Itävalta](#)

Miksi lähdit ulkomaille opiskelemaan?

Vaihto-opiskelu on ainoa mahdollisuus lähteä ulkomaille pidemmäksi aikaa. Suurin syy päätökselleni oli kuitenkin se, että myös kaksi ystävääni päättivät lähteä. Yksin en olisi ollut tarpeeksi rohkea.

Miksi tulit juuri Suomeen?

Suomi on mahtava. Koulustamme tarjottiin mahdollisuutta lähteä Suomeen ja myös kälyni oli vaihto-opiskelemissa Suomessa. En ymmärtänyt, kuinka kaunis maa Suomi on ennen kuin aloitin vaihto-opiskelujaksoni.

Mikä on paras muistosi Suomesta?

Revontulien näkeminen. Ne tuntiin, kun katselimme revontulia, olivat sanoinkuvaamattoman mahtavia.

Mikä oli yllättävintä Suomessa?

Itävallassa lounastaukomme kestää noin tunnin. Syömmme rauhassa, juomme kahvia ja juttelemme. Suomessa lounastauolla on kauhea kiire. Toinen yllätys oli puhekuluttuuri. On täysin normaalia, että suomalaiset istuvat samassa huoneessa puhumatta toisilleen pitkiäkin aikoja. Itävallassa se ei olisi mahdollista tai sitä pidettäisiin epäkohteliaana. Kun menin takaisin kotiin, kulttuuri kotona tuntui oudolta. Ehkä Suomessa opin kuuntelemaan?

Millaisen kokonais kuvan sait suomalaisesta maataloudesta?

Suomi on valtava maa Itävaltaan verrattuna. Suuri osa pinta-alasta on vettä, joten luulen, että sitä voi verrata Itävaltaan. Suomessa näimme paljon erilaisia, mutta vain isoja maatiloja. Luulen, että Suomessa on sama ongelma kuin Itävallassa. Suuret tilat kasvavat ja pienet jäävät jalkoihin. Surullista, mutta totta.

Mitä vaihto-opiskelu antoi sinulle?

Koin seikkailuja ja tapasin ihania ihmisiä. Opin nauttimaan jokaisesta hetkestä, Itävalta kun on hyvin hektinen maa. Meillä ei ole aikaa millegään, joten Suomessa opin keskittymään asioihin, jotka ovat minulle tärkeitä.

Mitkä ovat tulevaisuudensuunnitelmasi?

Ensin haluan suorittaa tämän hetkiset opintoni loppuun. Seuraavaksi aion hankkia töitä. En tiedä, tahdonko keskittyä opettamiseen vai toimia maatalouskonsulttina. Työskentelen myös graafisena suunnittelijana ja aion tulevaisuudessa työskennellä itsenäisenä suunnittelijana. Paras on vasta edessä, joten tulevaisuudensuunnitelmani ovat vielä avoimena.

[Tobias Lang](#)
[Eberschwang, Itävalta](#)

Miksi lähdit ulkomaille opiskelemaan?

Yksi syy oli englannin kielitaitoni parantaminen. Toiseksi halusin myös kansainvälistyä ja tutustua uusiin ihmisiin, erityisesti muihin opiskelijoihin.

Miksi tulit juuri Suomeen?

Yliopistostamme on ollut useita opiskelijoita Suomessa ja he ovat olleet tyytyväisiä vaihtoon. He näyttivät minulle paljon videoita ja kuvia. Valitsin Suomen myös siksi, että Suomessa suorittamani opinnot voidaan hyväksilukea opintoihini Itävallassa.

Mikä on paras muistosi Suomesta?

Kulttuuri. Minusta oli mukavaa päästä tutustumaan suomalaisten elämäntyyliin. Erityisesti saunakulttuuri oli aivan uutta minulle. Kävimme erilaisissa saunoissa ja saimme kokea erilaisia saunaperinteitä, esimerkiksi vihtomisen. Hyvin erikoinen kokemus minulle oli myös avantouinti.

Mikä oli yllättävintä Suomessa?

Koko aika Suomessa oli yllättävää. Joka päivä opin lisää perinteistä, kulttuurista ja maataloudesta Suomessa. Suurin yllätys oli kuitenkin revontulet. Näky oli henkeäsalpaava.

Millaisen kokonaiskuvan sait suomalaisesta maataloudesta?

Lyhyt kasvukausi, epäsäännöllinen sade ja turvemaat tekevät mielestäni maanviljelystä Suomessa haastavaa. Muihin Euroopan maihin verrattuna Suomessa tilat ovat useammin perhetiloja. Elin-
tarvikkeet ovat Suomessa laadukkaita ja valvonta tarkkaa. Mielestäni maitotuotteiden kulutus on melko korkeaa Suomessa ja vihannekset ja hedelmät kaupassa korkeasti hinnoiteltuja muihin tuotteisiin verrattuna. Suomessa on myös paljon metsätaloutta. Suomalaiset eivät osta kovin paljoa luomutuotteita, joiden hinta on melko korkea. Sen sijaan he suosivat "tavallisia" elintarvikkeita, joiden tietävät olevan hyvälaatuisia.

Mitä vaihto-opiskelu antoi sinulle?

Sain kansainvälistyä ja parantaa englannin kielen taitojani. Aluksi vieras kieli ja kulttuuri tekivät työskentelystä haastavaa, mutta yhteistyö helpottui ajan kuluessa. Opin myös paljon uutta maa- ja metsätaloudesta. Sain myös luotua yhteyksiä opiskelijoihin, opettajiin sekä muihin maatalousalan ammattilaisiin Suomessa. Vaihto-opiskelujakson aikana itsevarmuuteni kasvoi, joka on tärkeä etu ajatellen tulevaa ammattiani opettajana.

Mitkä ovat tulevaisuudensuunnitelmasi?

Vuonna 2017 saan opintoni Wienissä päätökseen. Valmistumisen jälkeen lähdän ehkä taas ulkomaille opiskelemaan kasvatustieteiden maisteriksi.

Teksti: Sonja Martikainen ja Markku Pitkänen
Kuva: Roosa Partanen

Hannele Tams

kun maailma vetää sinua puoleensa

Kuka mahtaakaan istua huoneessa, jossa suurin osa opiskelijoista taitaa ainakin kerran vieraillla opintojensa aikana? Oletko koskaan pysähtynyt miettimään sitä? Annetaan Hannele Tamsin kertoa vastaus tähän kysymykseen.

Tansanian lämmöstä Savonmuulle

Oli vuosi 2007, kun Hannele Tams aloitti työnsä Savonia-amattikorkeakoulussa. Takana oli pitkä työputki saman järjestön leivissä. Vuosia oli kertynyt tässä virassa peräti 12 ja kehitysyhteistyön merkeissä Hannele oli työskennellyt jopa Tansaniassa asti. Tätä ennen Hannele Tams oli ehtinyt valmistua kasvatustieteiden maisteriksi ja hankkia työkokemusta muun muassa koulukuraattorin ja sosiaalialan töistä. Ehtivänä ihmisenä hän on myös työskennellyt vapaaehtoistyöntekijänä järjestössä, josta tuli aikanaan hänen työpaikkansa. Hän on ollut mukana järjestön erilaisissa kansainvälisissä hankkeissa – Me Savonia-amattikorkeakoulun opiskelijat olemme siis osaavissa käsissä.

Palataan takaisin vuoteen 2007. Vuodet olivat vierineet ja Hannelen mielessä oli alkanut kyteä ajatus siitä, olisiko aika tehdä jotain muuta. Hannelen silmiin osui työpaikkailmoitus Suomen Savosta. Meidän opiskelijoiden onneksi Hannele päätti kokeilla onneaan ja hakea avoinna olevaa työpaikkaa. Hänen tarkoituksenaan oli tulla viettämään eräänlaista välivuotta ja hakemaan uutta näkökulmaa kansainvälisyyteen Savoniassa ja palata sitten muihin tehtäviin, mutta toisin kävi.

Vuosi vaihtui seuraavaan ja yhteensä vuosia onkin nyt kertynyt jo yhdeksän.

Yksi työnimike, monta erilaista tehtävää

Työskentely Savoniassa on selvästi maittanut, kuten kuluneista vuosista voi huomata. Hannele Tams kertookin viihtyvänsä työssään. Jokainen voi huomata sen astuessaan työhuoneeseen, jossa odottaa aina aurinkoisesti hymyilevä Hannele. Ehkä Tansanian aurinko on kulkeutunut hänen mukanaan tänne Savoan. Osasyynä Hannelen viihtymiseen Savoniassa hän sanoo olevan työnsä monipuoliset tehtävät,

johon lukeutuvat sosiaalialan opiskelijoiden opettamista sekä kaikkien alojen kansainvälisyysasioiden huolehtiminen. Kahta samanlaista päivää tuskin tulee tässä työssä vastaan. Hannelen arkipäivään sisältyy myös opiskelijoiden kannustaminen ulkomaille ja ulkomaisten opiskelijoiden houkuttelu Suomeen. Tässä kohtaa täytyy paljastaa, että Hannele Tams saattaa olla yksi pääsyyllinen sille, miksi toinen haastattelijoista vietti kesän Itävallassa. Hannele selvästi hallitsee hommansa.

Edellä mainittujen työtehtävien lisäksi Hannelen toimenkuvaan kuuluu ohjata niin tulevia kuin

lähteviäkin vaihto-opiskelijoita. Hän myös auttaa ulkomaalaisia opiskelijoita käytännön asioissa sekä Savoniassa vierailevia ulkomaalaisia vierailijoita. Hannele paljastaa täyttäneensä uransa aikana monenlaisia papereita lähettäessään opiskelijoita ulkomaille. Joten jos harkitset lähteväsi ulkomaille harjoitteluun, voit olla huoletta paperiasioiden suhteen. Viimeisenä, muttei kuitenkaan vähäisimpänä, kuuluu tämän monitoimimaisen työtehtäviin ylläpitää suhteita ulkomaisiin kouluihin, harjoittelutiloihin ja muihin organisaatioihin. Hannelen ansiosta ulkomailta löytyy vaivattomasti opiskelijoille harjoittelupaikkoja.

Kansainvälisyys ja kielet sydämenasiana

Kysyessämme, mikä työssä on parasta, antoi Hannele Tamsin tämän kaltaisen vastauksen: ”Parasta työssäni on erilaisten ihmisten tapaaminen ja työskentely nuorten kanssa.” Ehtaan savolaiseen tapaan vastaus ei jäänyt siihen, vaan Hannele jatkaa kertomustaan. Hän kertoo pitävänsä siitä, että saa työssään käyttäen eri kieliä ja pystyy jatkamaan Tansaniassa alkanutta työtä kansainvälisyyden parissa. Savonian kansainvälisyystutoripiskelijat saavat Hannelelta lämpimän kiitoksen. Kansainvälisyystutorit ovat korvaamaton apu vaihto-opiskelijoiden kanssa ja Hannele työskentelee heidän kanssaan mielellään. Huonoja puolia Tams ei työstään keksi, vaan puhuu ennemminkin haasteista. Oman haasteensa työhön tuo sen monipuolisuus. Koko ajan on oltava monta rautaa tulella, eikä voi keskittyä vain yhteen asiaan. Myös täysin vieraat kielet, esimerkiksi asiakirjoissa, ovat

haasteellisia. Oman mausteensa tähän kaikkeen tuovat maailman tapahtumien aiheuttamat yllätykset, jotka pystyvät pistämään kaiken sekaisin kerralla. Hannele kertoo, että yksi hänen uransa ikimuistoisimmista tapahtumista oli Islannin tuhkapilven aiheuttama kaaos vuonna 2010. Lentoliikenteen pysähtyttyä kaikki meni sekaisin, vaihdossa olleet eivät päässeet takaisin kotimaahansa eikä Suomesta-kaan päässyt mihinkään. Muita ikimuistoisia hetkiä ovat olleet opiskelijoiden järjestämät kansainvälisyysillanvietot.

Jos olisin luonnonvara-alan opiskelija...

Haastattelu on edennyt vaikeimpaan kysymykseen: Minne Hannele itse lähtisi harjoitteluun, jos olisi luonnonvara-alan opiskelija. Kepeä naurahdus siivittää hänet vastaukseen, jossa on enemmän vaihtoehtoja kuin irtokarkkipussissa. Ensimmäisenä esille nousee Uusi-Seelanti, joka on tullut varmasti monelle tutuksi Taru Sormusten Herrasta -elokuviin päänäyttämönä. Juuri tästä syystä Hannele haluaisi lähteä sinne, vaikka hetken päästä esille tulivat toki maan suuret maatilat. Uusi-Seelanti on kuitenkin kaukana Suomesta, joten Hannelen vastauksessa nousevat esille Pohjoismaat, erityisesti Ruotsi. Pohjoismaissa valttikorteiksi nousevat samankaltainen kulttuuri ja mahdollisuus kehittää omaa ruotsin kielen taitoa. Hevosihmisenä Hannele lähtisi Australiaan, jossa laukkatalit avaisivat toisenlaisen maailman kuin mitä Suomessa on mahdollisuus nähdä. Väläyttääpä Tams senkin asian, että Aasiassa ei ole vielä suoritettu yhtään maatalousharjoittelua.

Älä harkitse, vaan lähde!

Otsikossahan se tuli, nimittäin Hannele Tamsin terveiset ulkomaan harjoittelua harkitseville opiskelijoille. Opiskelun aikana on huippumahdollisuus lähteä ulkomaille, sillä silloin saat apua käytännön järjestelyihin ja matkan rahoitukseen samalla, kun opinnot etenevät. Miksi siis hukata tämä oiva tilaisuus? Ulkomaille opiskelijalle avautuu hieno mahdollisuus luoda kontakteja, joista voi olla hyötyä myöhemmin elämässä. Hannele kertoo, että valmistumisvaiheessa olevia opiskelijoita eksyy hänen työhuoneeseen katumaan sitä, etteivät he lähteneet ulkomaille harjoitteluun. Älä siis liity tähän joukkoon, vaan anna Hannelen lähettää sinut hankkimaan unohtumaton kokemus maailman ääristä!

Tamsin pikaohjeet ulkomaille aikovalle

- Mieti, mitä haluat
- Minne haluat ja miksi
- Hoida käytännön asiat (rahoitus, vakuutus, liput)
- Tutustu paikkaan etukäteen
- Opettele pari sanaa kohdekielellä
- Pakkaa hammasharja, passi ja lentolippu
- Avoimin mielin matkaan!

Suosituimmat harjoittelukohteet Luonnonvara-alan opiskelijoilla:

- Pohjois-Amerikka
- Ruotsi
- Norja
- Australia
- Keski-Eurooppa

Teksti: Anni Reinikainen ja Neea Heinonen
Kuva: Saila Ruuhinen

Älä siis liity tähän joukkoon, vaan anna Hannelen lähettää sinut hankkimaan unohtumaton kokemus maailman ääristä!

Agrologin haastattelu ulkomaan vaihdosta

Syksyn iltahämärässä matka käy Varpaisjärven Karsanlahteen Tuomas Hyvösen tilalle. Hän on valmistunut Savoniasta agrologiksi vuonna 2011. Hänen tilallaan on nykyään 65 lypsylehmän pihatto, joka valmistui vuonna 2013. Opiskeluaikoinaan ulkomailla Uudessa-Seelannissa ja Ruotsissa harjoittelussa ollut nykyinen maatilän isäntä lupautui kertomaan hieman harjoitteluistaan ja kokemuksistaan vastaamalla muutamiin haastattelijan esittämiin kysymyksiin.

Millaisena koit ulkomaan harjoittelun opiskeluaikana?

-Harjoittelu ulkomailla oli avartava kokemus. Halu kokeilla jotain uutta ja jännittävää oli suuri syy lähteä kokeilemaan maatalousharjoittelua ulkomailla. Samalla kielitaito kehittyi matkan aikana, kun pääsi puhumaan muutakin kuin suomea.

Miten harjoittelu ulkomailla vaikutti mielikuvaasi maataloudesta?

-Ongelmat maataloudessa ovat muuallakin maailmassa samanlaisia, kuin täällä kotipuolella. Tapoja tuottaa on erilaisia ja jokaisessa maassa on mahdollista myös pärjätä maatalouden saralla, kunhan tekee asioita oikein ja määrätietoisesti. Suomen kohdalla maidontuotannossa ei kannata lähteä kilpailemaan muita maita vastaan maidon määrässä, vaan hyvin tuotettu ja laadukas maito on se juttu millä Suomessa tulevaisuudessa pärjätään.

Toiko harjoittelu ulkomailla uusia ideoita tai innovaatioita nykyiselle tilallesi?

-Ulkomaan harjoitteluista jäi kyllä ideoita mieleen. Esimerkiksi laidunnukseen sai uusia näkökantoja ja tapoja Uudesta-Seelannista. Samalla myös Uuden-Seelannin tapa tuottaa maitoa mahdollisimman pienin kustannuksin jäi mieleen ja on tuonut malttia kustannuksiin ja hankintoihin. Ruotsissa maatalouden toimet ja ideologia olivat suhteellisen samanlaisia kuin Suomessa.

Savonian mahdollisuudet ulkomailla

Savonia ammattikorkeakoulussa on hyvät mahdollisuudet päästä harjoittelemaan ulkomailla. Ensimmäisenä ja kolmantena vuonna opiskelijoilla on mahdollisuus lähteä harjoitteluun ulkomailla. Myös muitakin opintoja voidaan suorittaa ulkomailla kansainvälisesti. Savonialla on paljon yhteistyökumppaneita maailmalla. Yhteistyömaita ovat esimerkiksi Ruotsi, Iso-Britannia, Uusi-Seelanti, Kanada, Islanti, Saksa ja Australia.

Teksti: Mikko Heiskanen

RavinneRenki

Maan rakenteen ja vesitalouden parantamiseen, viljelykiertojen monipuolistamiseen ja lannan käyttöön liittyvät pellonpiennarpäivät, demonstraatiot, tilaisuudet ja tiedotus.

Käy tutustumassa:
ravinnerenki.savonia.fi

Tykkää myös Facebookissa: /ravinnerenki

 Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Euroopan investoimaa maaseutualueisiin

Lantalogistiikka-hanke

tuot esille lannan ravinteiden tehokkaampia hyödyntämiskeinoja

Tutustu tapahtumiin ja tuloksiin:

lantalogistiikka.savonia.fi

 /lantalogistiikka

 SAVONIA Luke Yli-Savon ammattiopisto Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Euroopan investoimaa maaseutualueisiin LantaLogistiikka

FINNELOX

Tuottavuutta lisäävät ratkaisut tilallesi ja henkilökohtainen palvelu!

Puh. (03) 2732 000

tutkitusti tehokkaat
KOTIMAISET
pesuaineet maatalouteen
www.pesuaine.com

Oma tuotantomme ja yli 20 vuoden kokemus takaavat tuotteidemme ensiluokkaisen laadun ja toimivuuden.

Fazer

Ostamme tavanomaista sekä luomumyllyviljaa

www.fazermylly.fi

iopari.fi | myynti@iopari.fi | 0400 299 367

UUDIS- JA KORJAUSKOhteisiin

AAA

IKKUNAT | OVET | ILMANVAIHTO

PEKKA SIRVIÖN SÄÄTIÖ

ILTALYPSYSTÄ

kotiruokalounaalla runsaasti salaatteja sekä tuoret leivät ja kahvilasta herkulliset leivonnaiset.

LÄHTEENTIE 10 A | 74700 KIURUVESI | KILPIVIRRANTIE 3 | 74120 IISALMI
PUH. 040 182 4433 | PUH. 017 816111
WWW.ILTALYPSY.FI

Koneurakointi J&N Oy

- Kalkin ja lietteen levitys
- Teiden lanaukset
- Pientareiden niitot / vesikon raivaukset
- Ym. Traktorityöt Pohjois-Savon alueella

Jorma Lievonen 044 0175421
Niilo Räsänen 040 5833948

US WOOD OY

PURUPAALIT

Puhdas, imukykyinen kutterinlastu/kuivikekutteri sopii kuivikkeeksi eläimille sekä katteeksi esim. kasvimaalle

Paalin koko: 0,4 x 0,44 x 0,65 m
Paalin paino: n. 25 kg (n. 250 l)
Lavan koko: 1,2 x 1,4 x 2,2 m
Lavan paino: n. 750 kg
Myyntierä: 1 lava (sis. 30 paalia á 25 kg)

Tilaa helposti netistä: kauppa.uswood.fi

FNIG
FARM MACHINERY GROUP

Aktiiviseen arkeen

Maitokolmio

VAAKAMYynti

UUTUDET!
Eläinpunnitus, tikkulukija ja painotiedon keräys

puh. 03-781 7470, gsm. 0400-197 344

info@vaakamynti.fi www.vaakamynti.fi

Kesä Itävallassa

Neea Heinonen vietti agrologikoulutuksensa ensimmäisen kesän maatilaharjoittelun Itävallassa. Hän kertoilee omia ajatuksiaan ja huomioitaan kuluneesta kesästä. Oliko kesä sellainen kuin etukäteen saattoi kuvitella?

Vitsistä todeksi

Rehellisesti sanottuna en ollut koskaan edes haaveillut lähteväni ulkomaille töihin. Jos joku olisi kertonut, että vietän kolme ja puoli kuukautta työskennellen ulkomailla, olisin aivan varmasti nauranut vedet silmissä. Kuitenkin nyt reilu vuosi myöhemmin voin kertoa kokeneeni tämän. Aika on ehkä jo hieman kullannut muistoja, mutta kaiken kaikkiaan harjoittelu oli hieno kokemus.

Kaikki alkoi siitä, kun pääsin opiskelemaan Savonia-ammattikorkeakouluun agrologiksi. Ensimmäiseen opiskeluvuoteen kuuluu maatilaharjoittelu, joka on mahdollista suorittaa myös ulkomailla. Tämä ilmeni minulle ensimmäisessä harjoittelufossa. Tuolloin sanoin vanhemmilleni ihan vitsillä, että lähden ulkomaille harjoitteluun. Heiltä ei vastaväitteitä kuulunut, joten päädyin täyttämään hakemuksen. Ajattelin voivani perua koko jutun, kunhan löytäisin sopivan harjoittelutilan Suomesta. Kuukaudet kuluivat, enkä kuitenkaan etsinyt tilaa Suomesta. Näin ollen päädyin kuin päädyinkin ulkomaille maatilaharjoitteluun.

Michlbauer, maatila vuoren rinteellä

08.06.2015, sen päivän tulen muistamaan ikuisesti. Finnairin kone kohosi ilmaan Helsinki-Vantaan

lentoasemalta kyydissään enemmän ja vähemmän kauhusta kankea agrologiopiskelija. Olin jättämässä taakseni Suomen varsin harmaalta näyttäneen kesän.

Olin löytänyt, vai pitäisikö sanoa, että minulle oli löydetty, harjoittelutila Itävallan Steiermarkista. Tarkemmin sanottuna tila sijaitsi pienessä kylässä nimeltään Neuberg an der Mürz. Steiermark, englanninkieliseltä nimeltään Styria, on Itävallan toiseksi suurin osavaltio ja sijaitsee maan kaakkoisosassa. Osavaltion hallinnollinen keskus on Graz, joka on Steiermarkin suurin kaupunki. Steiermark tunnetaan Itävallan vihreänä sydämenä ja nimitys on osuva. Alue on hyvin metsäistä ja vuoristoista seutua.

Harjoittelutilani on Suomen mittapuulla pieni, mutta sitäkin erikoisempi. Ainakin itselleni oli järkytys se, että tila sijaitsee vuorenrinteillä. Valehtelematta voisin väittää, että Suomessa tilan pellot olisivat oikein mainioita laskettelurinteitä. Eroa merenpintaan on noin 900 metriä ja Schneealpvuoren korkein kohta on "vaatimattoman" kahden kilometrin korkeudessa.

Tilan pääelinkeino on emolehmetalous ja maatilamatkailu. Michlbauerin tilalla peltoa on 40 hehtaaria ja metsää 180 hehtaaria. Osa pelloista

on ainoastaan laidunnuskäytössä, koska niillä ei pysty ajamaan traktorilla. Lisäksi tilalta löytyy nelisenkymmentä emolehmiä, vasikoita sekä kaksi sonnia. Tuotetun lihan tila käyttää lähinnä itse ja tilalla harjoitetaan pienimuotoista suoramyyntiä. Majoittuville vieraille tarjoillaan joka ilta illallinen. Eläimet eivät rajoitu pelkästään nautoihin, vaan elämää tilalla riemastuttavat lampaat, kanat, kissat, koirat ja hevoset. Menoa ja vilskettä oli tarjolla varsinkin lampaiden osalta, jotka onnistuivat karkaamaan aitauksesta kuin aitauksesta.

Maatilamajoituksessa on viisi huonetta ja vierailijoita niihin mahtuu yhteensä 16. Tilan omistavat isäntäpari Brigette ja Manfred Holzer, jotka edustavat jo yhdeksättä sukupolvea Michlbauerissa. Heillä on neljä lasta, ja tilalla oli myös kaksi itävaltalaisista harjoittelijaa minun lisäkseni.

Hieman erilaisempi maatalousharjoittelu

Sana maatilaharjoittelu tuo varmasti monelle mieleen maatilien eläimistä huolehtimisen ja peltotyöt. Ei ehkä osaisi ajatella, että se sisältää suurimmaksi osaksi ruuanlaittoa, siivoamista ja tarjoilua. En minäkään osannut. Olin varautunut tähän, koska asiasta oli kerrottu minulle etukäteen. Kuitenkin se oli päätyöni, johon en ollut osannut varautua. Ensijärkytykseni oli suuri.

Maataloustyöt jäivät kesän aikana vähäisiksi, mutta onneksi tilan isännältä löytyi iltaisin aikaa keskustelulle, jotta sain tehtyä harjoitteluuni liittyvät maatalouspuolta koskevat tehtävät. Huomioideni perusteella voisin todeta, että Itävallan maaseudulla eletään suomalaisen näkökulmasta vanhanaikaisessa järjestyksessä. Isännän toimenkuvaan kuuluu maataloustyöt ja emäntä huolehtii päärakennukseen liittyvistä askareista.

Tavallinen päiväni tilalla alkoi puoli seitsemältä, jolloin autoin vierailijoiden aamupalan valmistuksessa. Tämän jälkeen oli vuorossa oma aamupala, jolloin keskusteltiin mitä kyseisenä päivänä tapahtuisi. Yleensä aamu jatkui keittiössä päivärukaan asti. Työtehtäviini kuului seuraavan päivän leivonnaisten valmistus ja aamupalan tarjoilu vieraille. Päivärukaan jälkeen olikin päivän paras osuus, eli vajaan kahden tunnin mittainen tauko, jonka jälkeen palasin siivoamaan tai tekemään puutarhatöitä. Iltapäivällä keittiö kutsui jälleen luokseen vierailijoiden illallisen merkeissä ja päivä päättyi yleensä kahdeksan ja yhdeksän välissä.

Kotitaloustöiden vastapainoksi pääsin välillä tutustumaan tilan muihinkin töihin, jotka koostuivat lähinnä kunnostustöistä, nurmikon leikkuusta ja eläinten huolehtimisesta. Mieleenpainuvien kokemusten työntekoon liittyen olivat ne kaksi päivää, jotka vietin Schneealm-vuoren huipulla olevalla tilalla juuston valmistuksen parissa.

Kesäni ei ollut aivan kokonaan pelkkää työntekoa, vaan myös lomapäiviä mahtui useampi. Suosittelinkin, että ulkomaille lähtiessä muistaa vaatia myös niitä vapaapäiviä. Kokemus voi jäädä hyvinkin yksipuoliseksi, jos raataa koko harjoittelunsa ajan. Sain tilalta käyttööni auton, joten Steiermark tuli tutuksi ja kruunun jalokivenä oli tietenkin muutaman päivän vierailu Itävallan pääkaupungissa Wienissä, jonne allekirjoittanut saattoi jättää palan sydäntään.

Kaiken kaikkiaan olen nykyisin tyytyväinen kokemukseeni, vaikka kesän jälkeen kotiin palattua päällimmäisenä tuntemuksena olikin pettymys. En ehkä voi väittää palanneeni takaisin parempaan maanviljelijänä, mutta ainakin ruuanlaittotaitoni paranivat huomattavasti.

Kesä toi mukanaan roppakaupalla lisää itsevarmuutta ja omistanpahan nyt kokemuksen, josta voin sitten vanhana kertoa jälkipolville.

Itävalta maatalousmaana

Itävallassa tuotetaan itse noin 80 prosenttia maan tarvitsemista elintarvikkeista, mutta maatalouden osuus bruttokansantuotteesta on vain 1,5 prosenttia ja se työllistää noin 5,5 prosenttia maan väestöstä. Maatalouden käytössä olevia maita on Itävallasta noin 40 prosenttia. Vuoristoista johtuen maatilat ovat pieniä ja tuotantokustannukset ovat maassa kalliit. Kuten myös meillä Suomessa,

maan liittyttyä Euroopan unioniin on maatalous joutunut uudistumaan. Itävallan maatalouden erikoispiirteisiin kuuluu karjanhoito vuoristossa sekä hedelmien ja viinien tuotanto etenkin Alppien itärinteillä. Itävalta kuuluu Euroopassa luomuviljelyn edelläkävijämaihin ja luomuviljely kattaa 20 prosenttia maataloudesta. Itävallalaiset arvostavat luomutuotteita ja ovat valmiita maksamaan siitä hieman korkeampaa hintaa. Itävallassa on vahva maatilamatkailukuluttuuri ja jokaisesta kylästä tuntuu löytyvän vähintään yksi tätä elinkeinoa harjoittava tila.

Teksti: Neea Heinonen ja Marjut Luoma
Kuva: Neea Heinonen

KAIKKI TARVITSEMASI
VAKUUTUKSET LÄHELTÄ

Katso lähin toimistosi www.lahitapiola.fi

LÄHITAPIOLA

RaniPackaging
Solutions

www.raniplast.com

RANI PLAST

SeiLab Seinäjoen elintarvike-
ja ympäristölaboratorio

www.seilab.fi

SeiLab Oy
Vaasantie 1, 60100 Seinäjoki, puh. (06) 4255 707
Topeeka 47 H, 61800 Kauhajoki, puh. 046 8511 352

LAATUKONEET KONEKESKOLTA!

CLAAS

Traktorit
Puimurit
Ajosilppurit

CLAAS ARION 600
Tehoa, taloudellisuutta ja mukavuutta, 158 - 184 hv

- Hexashift 24+24 Powershift -vaihteisto ja Hexactiv -vaihteistoautomatiikka tai portaaton CMATIC -vaihteisto

 <p>Traktorit 25-71 hv Suurteho ruohonleikkurit • 122 – 230 cm Kaivurit 1-8 tn Lava-ajoneuvot • RTW 500, RTW X-900</p>	 WEIDEMANN Pienkuormaajat • Myös tele mallit, takanostolaite ja sähkökäyttöinen 1160 Hofftrac
--	---

KONEKESKO
Traktori- ja puimurimyyni palvelee: heikki.rissanen@kesko.fi

Heikki Rissanen
p. 0500 374 414

www.k-maatalous.fi **K-MAATALOUS**

FINDOOR
KÄÄNTEENTEKEVIÄ OVIA

**Investointi huolettomaan
tulevaisuuteen**

• CE-HYVÄKSYTYT OVET • PALO-OVET • 50 JA 60 MM ERISTEVAHVUUDET

 WWW.FINDOOR.FI • 0400 384 939

Paranna karjasi geneettistä vastustuskykyä Immunity+ sonneilla

Semexin Immunity+ -sonnien avulla saat karjaasi terveempiä ja kestävämpiä lehmiä!

Semex on yli 20 vuoden ajan panostanut voimakkaasti lehmien perinnöllisen vastustuskyvyn jalostamiseen. Tarjoamme käyttöönnne sonneja, jotka periyttävät hyvää virusten ja bakteerien vastustuskykyä tyttäriilleen. Immunity-sonneilla saat aikaan näkyvää parannusta karjasi terveydessä.

Tulossa on myös genomisesti immuunivasteen mittaamiselle, jolloin hyvää vastustuskykyä voidaan jalostaa sekä isä- että emävalinnan kautta. Immuunivasteen periytyvyys on n. 30 % eli yhtä hyvä kuin useimpien rakenne- ja tuotosominaisuuksien periytyvyys.

Immunity+
Disease Resistant Genetics

Paranna lehmiesi geneettistä vastustuskykyä Immunity+ -sonneilla!

SEMEX
Genetics for Life®

Semex Finland Oy
Viikatie 3, 91900 Liminka
puh. 040 550 7643
sari.alhainen@semex.fi
www.semex.fi, www.facebook.com/semexfinland

Maatalouskoneiden korjaus ja huolto
Öljyt ja varaosat

ap
Agrihuolto Pitkänen

KUOPIO 040-5118854
IISALMI 045-1647306
JOENSUU 050-5234338
www.agrihuoltopitkanen.fi

JOHN DEERE

JOHN DEERE

JOHN DEERE

JOHN DEERE

Parasta rehunsäilöntään

BON SILAGE

Uusi Bonsilage Pro
– propyleeniglykolia omasta säilörehusta

www.eurotrading.fi

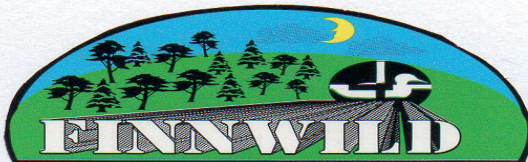
p. 010 3211 950

Kiuruveden kaupunki
toivottaa onnea ja
menestystä tuleville
agrologeille!

Kiuruvesi

Iloista elämää keskellä elävintä maaseutua

Riistaherkut juhlaan ja arkeen

**MESTARI
farmi**

mestarifarmi.fi

Ajatuksissamme
sinä, karjasi ja
tulevaisuutesi

faba

www.faba.fi

Faba on tulevaisuuden tekijä. Modernit työkalut ja asiantunteva palvelu helpottavat karjanomistajan arkea.

Islanti

tuotantotehokasta hevostaloutta

Islanti on tullen ja jään maa, jossa luonnon monimuotoisuus salpaa hengen myös kokeneelta matkaajalta. Maan suosio matkakohteena on lisääntynyt valtavasti ja turismi onkin Islannin tärkein elinehto talouden kannalta. Ulkomaalaiset ovat tärkeä osa maatiloille turismin lisäksi myös työvoimana.

Islannin kaikessa liha- ja kasvitutannossa on kolme peruspilariä: tuoreus, laatu ja turvallisuus. Islannissa tärkeimpiä elinkeinoja ovat kalastus, kalanviljely, karjan kasvatusta sekä kasvinviljely.

Kalastus on ollut elinehto jo vuosisatojen ajan ja kala on maan ensisijainen vientituote. Kalastuksessa on käytössä tiukat normit sekä vastuullinen hallinta, jotta kalaa riittää tulevaisuudessakin. Kalanviljelyssä tärkeimpiä kalaloja ovat lohi, nieriä ja turska. Islanti on nieriän suurin kasvattaja. Kalanviljelyssä ei käytetä antibiootteja, muita lääkkeitä tai geenimanipulointia.

Karjan kasvatusta

Lampaita on maassa joka puolella (n. 2000 kpl/maatila, yli 500 000 kpl koko maassa) ja sen huomaa nopeasti ajaessaan Islannin ympäri. Islannissa liik-

kuessa kannattaa olla varuillaan tienpientareilla olevien lampaiden vuoksi, koska lain mukaan lampaan yliajaja on korvausvelvollinen. Lampaat vaeltavat alkukesästä syksyyn vapaina ja niiden ravintona on pääasiassa sammal, ruoho ja marjat. Tämä tuo lampaanlihaan ainutlaatuisen maun ja riistanomaisen vivahteen. Tuoretta lammasta saa syys-lokakuussa, pakastettua lammasta saa ympäri vuoden.

Nautakarja on pääasiassa maidontuotantoon ja maitotuotteisiin suuntautunutta. Skyr tunnetaan ympäri maailmaa korkean proteiinipitoisuuden sekä alhaisen rasvapitoisuuden ansiosta. Lampaiden ja nautojen lisäksi Islannissa kasvatetaan siipikarjaa, sikoja ja islanninhevosta lihaksi. Hevonen tuotiin Islantiin 800-luvulla muiden kotieläinten kanssa.

Islanninhevonen (n. 80 000 kpl koko maassa) on tärkeä maal-

le monella tavalla, sillä niitä käytetään lampaanhoidossa ja turismissa sekä askellajikilpailuissa. Rotu on pieni ja kestävä, sekä sopeutunut Islannin karuun luontoon. Sen oma askellaji töltti on nopea ja mukava pitkillä matkoilla. Islanninhevonen on eristetty muusta maailmasta ja hevostarvikkeiden tuonti maahan on rajoitettua, jotta tautipaine pysyy pienenä.

Kasvinviljely ja luonto

Islannin ympäristöolosuhteet ovat estäneet sen suuren teollistumisen, mikä on auttanut luontoa säilymään puhtaana ja tuottavana. Energia ja vesivarastot maassa ovat hyvät. Kasvihuoneet toimivat geotermisellä energialla. Kasvihuoneissa kasvatetaan suurin osa Islannin maataloustuotteista.

Tärkeimmät tuotteet ovat tomaatti, kurkku, paprika, kaali ja

mansikka. Pelloilla (1 % koko maan pinta-alasta) kasvatetaan porkkanaa, raparperia, lanttua, erilaisia kaaleja, erilaisia sipuleita sekä perunaa. Islantilaiset viljelijät haluavat kokeilla uusia kasveja ja lajikkeita. Viimeisimpänä on kokeiltu luomuohraa ja luomurapsia, jotka onnistuivat hyvin.

Kesä Islannissa

Roosa Partanen työskenteli kesän 2016 Islannissa islanninhevosten kasvatusta ja koulutustilalla. Roosa kertoo huomioitaan ja ajatuksiaan ajastaan tilalla. Miten paljon Islannin hevostalous eroaa meidän omastamme?

Työskentelin neljä kuukautta Úrvalshestar-nimisellä tallilla, joka on erikoistunut islanninhevosten kasvatukseen ja kouluttamiseen varsasta täysikasvuiseksi hevoseksi. Talli myy kasvettejaan Euroopan laajuisesti.

Työnkuvaan kuului tallin siisteystestä, hevosten ruokinnasta ja hoidosta huolehtiminen sekä hevosten kouluttaminen ja ratsastaminen. Jokaiselle ikäryhmälle oli oma koulutusohjelma, jonka mukaan edettiin hevoskohtaisesti eri tahtiin. Tärkeää oli, että hevosten kanssa toimiminen on turvallista. Hevosten koulutukseen kuului olennaisesti muun muassa irtojuoksu.

Tallin isäntäväki Svanhildur Hall ja Magnús Lárusson osallistuivat tiiviisti hevosten ratsastamiseen

ja koulutukseen. Molemmat ovat pitkälle koulutautuneita hevosalan ammattilaisia ja korkean tason tuomareita islanninhevoskilpailuissa. Svanhildur myös kilpailee aktiivisesti.

Työtehtävät ja tehokkuus

Työpäivämme alkoivat kahdeksalta aamulla ja loppuivat iltakuudelta. Päivä alkoi hevosten ruokinnalla, heinien jaolla tai viemällä hevosia tarhoihin/laitumille syömään. Heinää pyrittiin säästämään mahdollisimman paljon ja ruohoa hyödyntämään mahdollisimman tehokkaasti. Tuotanto- ja työtehokkuus huomioitiin tallirakentamisessa sekä hevosten siirtelyssä.

Tuotantotehokkuus on lähempänä Suomen karjataloutta

Karsinat olivat suurimmaksi osaksi traktorilla läpiajettavia ja syvennettyjä, jotta niihin rakentui olkipatja. Ne puhdistettiin kerran tai kaksi vuodessa. Tallissa oli kuitenkin muutama niin sanottu siisti karsina, joissa pohja oli muovimattoa. Nämä karsinat oli helppo puhdistaa tarvittaessa sairaskarsinoiksi. Tallista pääsi suoraan maneesiin ja hevoset voitiin päästää suoraan kujaan, joka oli tallin takana. Kujasta he-

vokset pääsivät eri hiekkatarhoihin sekä laitumille. Niiden avulla hevosia pystyi erittelemään sekä viemään halutut yksilöt haluttuun paikkaan laumana.

Paimennusta hyödynnettiin tallilla paljon hevosten siirtämisessä sekä liikuttamisessa. Hevoset koulutettiin paimennukseen lyhyillä harjoituksilla, jotka olivat osa työntekoa. Paimennus kehittää hevosen tilanteenlukutaitoa, tasapainoa ja kestävyyttä sekä hermoja. Hevosia liikutettiin usein juoksuttamalla niitä tien vieressä autolla paimentaen.

Tämä oli tehokas tapa liikuttaa ja kouluttaa suuri määrä hevosia. Kun hevoset liikkuvat tasaista tahtia, niiden annettiin olla, ja jos hevoset hidastivat, niille annettiin lisää painetta esimerkiksi tööttämällä. Tällä tavoin hevosia opetettiin säilyttämään pyydetty nopeus ja olemaan niin sanotusti vastuullisia nopeudestaan. Puollessa välissä matkaa hevosten annettiin levähtää ja laiduntaa.

Islannin hevostalous, mitä minä näin ja koin, on mielestäni tuotantotehokkaampaa ja lähempänä Suomen karjataloutta kuin hevostaloutta. Hevoset ovat suurissa laumoissa ja yhteen yksilöön käytetään vähemmän aikaa. Silti kaikki olivat terveitä ja turvallisia hevosia käsitellä.

Teksti: Roosa Partanen ja Marjut Luoma

Kuva: Roosa Partanen

Alpakoista lenkkiseuraa

Alpakat ovat harvalle tuttuja eläimiä, vaikkakin ne ovat yksi maailman vanhimmista ihmisen jalostamista lajeista. Alpakka on eteläamerikkalainen kamelieläin, joka on läheistä sukua vikunjalle, guanakoille ja laamalle. Se on kotoisin Perun ja Chilen rajavuoristosta Andien tasanteilta entisen inkavaltion alueelta. Eläimen jalostus aloitettiin noin 5000–6000 vuotta sitten. Nykyinen alpakkakanta maailmassa on n. 4 miljoonaa, niistä Perussa elelee 80 % ja Suomessa on arviolta yli 1300 alpakkaa.

Väriykseltään alpakka voi vaihdella valkoisesta ruskeaan, harmaaseen ja mustaan, ja lisäksi väritys voi olla laikullinen tai tasainen. Alpakka painaa noin 50 - 80 kg ja on säkäkorkeudeltaan 80 - 100 cm, mutta pitkän kaulansa ansiosta sen pää yltää ihmisen silmien tasolle. Tiineys kestää 11,5 kk ja kerrallaan syntyy yksi vasa. Alpakat elävät yli 20 -vuotiaaksi.

Alpakan villa on maailmanlaajuisesti tärkein syy niiden kasvattamiseen. Ne keritään lampaiden tavoin yleensä kerran vuodessa ja yhdestä alpakasta saadaan noin 3-4 kiloa villaa. Alpakan ensimmäinen villa on sen elämän hienoin ja jokainen kerintäkerta hieman paksunnaa kuitua.

Alpakka on seurallinen ja oppivainen eläin. Eläin on hyvä totuttaa jo heti ensimmäisestä elinpäivästään lähtien ihmisten käsittelyyn, läsnäoloon ja kosketukseen. Koulutettuna se kulkee riimunarun päässä kuin koira ja sen kanssa voi käydä ulkoilemassa tai harastaa agilityä.

Ensimmäiset alpakat vietiin Yhdysvaltoihin vuonna 1984, Australiaan ja Uuteen Seelantiin ne saapuivat 1989. Nykyään alpakan kasvatusta on useissa länsimaissa varsin kannattava elinkeino, tosin valtaosa laumoista käsittää alle 10 eläintä.

Etelä-Amerikassa alpakoita pidetään usein puolivilleinä laumoina kuten poroja, ja ne kerätään kokoon vain keritsemistä varten.

Ne laiduntavat Andien vuoristoniityillä 3500 ja 5000 metrin välillä Perussa, Ecuadorissa, Pohjois-Boliviassa ja -Chilessä.

Ylitalon moniammatillinen talli

Ensimmäiset alpakat tuotiin Ruotsista Suomeen vuonna 2002 Pirkko Kivikarin, Tommi Ylitalon ja eläinlääkäri Heikki Sirkkolan toimesta. Maatilamatkailuyritysten ja eläintarhojen "vetonaulana" olon lisäksi alpasta on kehkeytynyt verraton lemmikkieläin ja joillekin jopa elinkeino, kuten edellä mainituille Pirkolle ja Tommille.

Heillä on Hattulassa Ylitalon moniammatillinen terapia- ja toimintatalli, jossa he kasvattavat alpakoita päämääränään eläinten hyvä terveys, ystävällinen ja tasapainoinen luonne sekä terve rakenne. Ylitalossa kasvatuksen lisäksi koulutetaan eläimiä terapiakäyttöön. Suomen ensimmäiset testatut terapia-alkakka ja -laama ovatkin Ylitalosta peräisin.

Tallia ja eläimiä vuokraavat sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset omia asiakkaitaan

varten. Tila on tehnyt yhteistyötä toimintaterapeutin kanssa jo vuosia ja vuonna 2016 toimintaa laajennettiin isommalla moniammatillisella joukolla.

Tilalla kehitetään eläinavusteista päivätoimintaa erityisryhmille sekä erilaisia aktiviteetteja lapsille ja nuorille. Vanhustyön kanssa yhteistyötä on jo ollut kauan, eläinvierailut lähiympäristön vanhainkodeissa ja palvelutaloissa kuuluvat Ylitalon alpakoiden vakio-ohjelmistoon.

Työhyvinvointi- ja uniryhmät ovat uusimpia asiakkaita. Tilalla järjestettävään toimintaan kuuluu eläinten hoitoa ja niiden kanssa seurustelua, eläinten valokuvauksista, tallissa työskentelyä tai jotain muuta oheistoimintaa.

Tilalla on alpakoiden lisäksi pari ponia, yksi suomenhevonen ja lisäksi tilalla kasvatetaan Välimeren miniaaseja.

Teksti: Iira Kreivilä ja Anni Salomaa
Kuva: Johanna Seppälä

Maailman parasta kuminaa.

TRANS FARM
kumina.fi

Trans Farm Oy • Hatlammintie 2,
11310 Riihimäki • puhelin 019 779 620

RIVAKKA-TUOTTEET

NIPERE OY
www.nipere.fi
Puh. 010 289 3000

Atria®

Nurmesta maitolasiin!

Laadukkaat maatalouden työkoneet NHK:lta

Simo Jokinen 046 859 0112

simo.jokinen@nhk.fi

Antinkatu 10, 74120 Iisalmi

NHK.fi

AGCO SUOMI OY | Valmetinkatu 2
020 455 01 | 44201 SUOLAHTI

- Navettakalusteet ja tarvikkeet
- Ririlät
- Rakennusten teräsrakenteet
- Myös asennettuna

Sirviön Metalli

Sirviön Metalli Oy
Sonkajärventie 135,
74120 Iisalmi
Puh. (017) 825 947,
0400 578 471

www.sirvion-metalli.fi

Ylämaankarjan kasvatuksen aloittaminen

Highland cattle on maailman vanhin kantakirjattu rotu. Suomeen ensimmäiset ylä-maankarjan naudat saapuivat vuonna 1993. Ylämaankarjan suosio on ollut nousu-johteista vuosien saatossa ympäri maailmaa, myös luonnonmukainen tuotanto on kasvattanut suosiotaan.

Ylämaankarjan kasvattaminen on joidenkin kasvattajien mielestä helppo liittää luomuun, sillä karja tarvitsee pääasiassa vain laitumia ravinnokseen. Laitumien riittävydestä tulee huolehtia, jotta karjalla olisi aina uusia lohkoja käytettävissään. Laidunkaudella karja ei juuri tarvitse muuta ruokintaa, kunhan käytettävissä olevat laitumet ovat kunnossa ja ravinto riittää kaikille. Jotkut kasvattajat ruokkivat eläimiä paalirehulla laitumelle eivätkä käytä väkirehujä lainkaan.

Hyvälaatuinen säilörehu on kaiken a ja o, ja yksi rehusato voi riittää karjalle koko vuodeksi. Väki- ja ostorehujen tarve ylämaankarjalla on pieni, vain kivinäisten ja suolojen tarpeen täyttymisestä on huolehdittava.

Vaikka monet luulevat ylämaankarjan kasvattamisen olevan helppoa ja harrastetoimintaa, niin sitä se ei ole. Karjasta on huolehdittava päivittäin; täytyy varmistaa eläinten veden- ja rehunsaaanti, puhtaat makuupaikat sekä hyvinvointi.

Valmistautuminen

Ennen karjan hankintaa kannattaa miettiä muutamia asioita valmiiksi: onko rotu itselle ja omalle tilalle sopiva? Mitä kasvatuksella tavoitellaan? Mikä on eläinten käyttötarkoitus ja kasvatuksen tavoite?

Ennen eläinten hankintaa kannattaa miettiä myös eläinmääriä ja kasvatettavien eläinten sukupuolta. Halutaanko kasvattaa esimerkiksi pelkästään emoja vai lisäksi siitossoneja ja hiehoja?

Lisäksi täytyy muistaa, että eläinryhmät eivät saa olla liian lähekkäin toisiaan. Näin vältetään eläinten karkailuilta ja sukusiitokselta.

Myös vuodenajalla on merkitystä eläinten hankintavaiheessa. Eläimet kannattaa hankkia kesän aikaan, sillä silloin karjalla on vehreitä laidunalueita käytettävissään ja eläinten kotiutuminen on helpompaa. Mikäli eläimet tulevat tilalle talvella, tulee aitaukset tehdä valmiiksi ennen pakkasia. Laitumilla tulee olla juomapaikat ja riittävästä vedensaannista on huolehdittava myös talvella. Ruokintapaikkojen ja -häkkien tulee olla laitumilla ympäri vuoden. Myös rehujen menekki on suunniteltava tarkasti. Eläimille tulee rakentaa myös suojapaikkoja, ellei niitä ole valmiina esimerkiksi metsälaitumien muodossa.

Eläinten hankinta

Eläimiä ei kannata ostaa sokkona. Niihin on hyvä tutustua ennen ostopäätöstä esimerkiksi vierailamalla kyseisellä tilalla ja seuraamalla niiden käyttäytymistä. Eläinten jalostukseen kannattaa myös tutustua. Eläinkaupan muistilistasta voi

olla hyötyä eläinten ostotilanteessa, sillä siihen eritellään tiedot myytävistä eläimistä (esim. EU-tunnus, korvanumero, syntymäaika, kauppahinta, lääkitykset ja sairaudet). Muistilista löytyy esimerkiksi rotuyhdistyksen nettisivuilta. Ennen eläinten ostoa olisi hyvä hankkia elementtiaiotoja kokooma-aitauksien tekoa varten.

Nuoret eläimet kannattaa koota kokooma-aitaukseen ennen laitumelle laskua, jotta ehtivät rauhoittua ja tutustua uuteen ympäristöön. Näin vältetään eläinten karkaaminen. Jos laumassa on myös vanhempia eläimiä, ne voidaan laskea suoraan laitumelle. Vanhemmat osaavat pitää lauman nuorimmat kurissa.

Karjanpitoa aloittaessa avaintekijöiksi nousevat hyvä valmistautuminen ja huolellinen suunnittelu. Tulevan karjanomistajan on lisäksi omistauduttava työlleen ja elämäntavalleen. Mikäli haluat luonnollisesti elävän karjan, on highland cattle juuri sinulle oiva valinta!

Teksti: Nina Kolehmainen ja Titta Tähtivaara

Kuva: Miisa Tavaststjerna

TMI REKO KEINÄNEN
KAIVINKONETYÖT
TRAKTORITYÖT
 Reko Keinänen
 Hovinmäentie 7 Riistavesi
 040 0719973

Rakennustyöt, perusrakennus ja uudisrakentaminen Sonkajärvellä

RHE- Rakennus Oy

Rauno Huusko 0400-904442

VAAVI- hanke ja vasikkapassikoulutus

VAAVI on vuosina 2016 - 2018 Pohjois-Savossa toteutettava koulutushanke. Nimi tulee sanoista "vaali vasikkaa viisaasti". Hanke järjestää koulutuskokonaisuuksia ja tuottaa selvityksiä RS- ja coronavirustilanteesta sekä seleeniruokinnan tasosta. VAAVI-hanke on toteuttanut myös Vasikkapassi-koulutuksen, jossa pyritään paneutumaan vasikoiden alkukasvatukseen, jotta vasikkakuolleisuutta saataisiin pienennettyä Suomessa.

Pääsimme koulun kautta tutustumaan VAAVI-hankkeen vasikkapassikoulutukseen, joka olikin todellinen tietopankki vasikan ensimmäistä elinhetkistä ja riskitekijöistä. Koulutukseen osallistui n. 30 henkilöä. Koulutuksessa käytiin läpi koko vasikan alkuelämä ja ensimmäisellä sivulla olikin kutsu "äitiys- ja lastenneuvolaan". Opastusta vasikan mahdollisimman hyvälle alkutaipaleelle oli antamassa eläinlääkäri Vesa Rainio, joka työskentelee myös VAAVI-hankkeessa. Kuopiossa paikallaolien lisäksi opetukseen osallistui myös henkilöitä etäyhteyden kautta, mikä palveli hyvin kaikkia koulutukseen osallistujia sekä järjestäjiä.

Vasikkapassikoulutuksen toinen päivä toteutettiin MTT:n tutkimusnavetalla Maaningalla kahtena erillisenä demopäivänä. Läsnäolijat jaettiin ryhmiin, ja jokainen ryhmä pääsi opettelemaan ja harjoittelemaan vasikoiden juotto- ja lääkintäharjoituksia sekä mittaamaan ternimaidon laatua sekä refraktometrillä että kolostrometrillä. Päivä olikin oikein antoisa, ja jokainen oppi varmasti koulutuksen aikana jotain uutta ja vahvasti vanhoja oppeja.

Teksti: Jenny-Mari Hartikainen
Kuva: Tiina Levander

SAMI
SAMI-FINLAND.COM

MAMMUT

Silofox
Rehunielvityskelät

paali
max.180 cm

Power Cut

Silocut
Rehuleikkurit

Paalileikkuri
etukuormaajan ja nostolaitteisiin.

OTA YHTEYTTÄ!
FINNMAMMUT OY
14500 IITTALA
www.finnmammut.fi
040-5924154

IASCO
RUUVIHALKAISIJAT

LandiTherm
ILMAKATTILAT

Heizomat
AUTOMAATTIHAKELÄMMITYS

Vasikoiden *hyvinvointi*

Vasikoiden hyvinvointiin panostaminen vaihtelee tilakohtaisesti paljon. Yleensä maitotiloilla lypsylehmistä huolehditaan, sillä jos ne eivät lypsä, se näkyy maitotilissä. Vasikoiden hoitoon ei välttämättä ehditä tai haluta panostaa.

Mutta mietitäänpä, mitä siitä vasikasta tulee?

Lehmävasikasta tulee yleensä lypsylehmä ja sonnivasikka jatkaa matkaansa kasvattamoon. Näistä kahdesta panostetaan usein enemmän lehmävasikkaan. Miksi? Eikö olisi kannattavaa panostaa alusta lähtien vasikan hoitoon, oli se sitten jäämässä tilalle tai lähtemässä välitykseen?

Vaikka sonnivasikka voi tuntua vähempiarvoiselta maitotilallisen silmin, pitäisi se silti hoitaa hyvin. Kyllähän hyvin kasvanut, terve ja puhdas vasikka otetaan paremmin välitykseen ja siitä maksetaan enemmän kuin huonosti hoidetusta vasikasta.

Mitä vasikan hyvinvointi sitten on?

Hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä löytyy paljon. Tekijät voidaan jakaa neljään eri osa-alueeseen; ruokintaan, kasvuympäristöön, terveyteen ja käyttäytymiseen.

Ruokinnan osalta hyvinvointi on sitä, ettei vasikalla ole pitkittynyttä nälkää tai janoa. Vastasyntyneellä vasikalla ei ole vastustuskykyä ja siksi sen pitää saada tarpeeksi ternimaitoa mahdollisimman pian syntymän jälkeen. Vasikoille tarjottavien rehujen ja juomien pitää myös olla hyvälaatuisia.

Hyvä kasvuympäristö on tilava, ilmanvaihto toimii, lämpötila on sopiva ja tarjoaa vasikalle mukavan lepopaikan. Vasikka tarvitsee tilaa, että se voi leikkiä muiden vasikoiden kanssa. Erityisesti makuupaikan pitää olla vedoton, hyvin kuivitettu ja suojaista.

Aurinkosähköjärjestelmät
Verkkoon liitettävät kaikissa kokoluokissa
HERZ - Puu-, pelletti- ja hakekattilat
10 - 10 000 kW Muita tuotteita:
- Aurinkolämpöjärjestelmät
- Pellettikatkat
- Höyrykattilat

SolarBiox Oy Kutomotie
180380 Helsinki
solarbiox@solarbiox.fi
www.solarbiox.fi

Hyvä terveys tarkoittaa sitä, että vasikka ei ole sairas, sillä ei ole vammoja eikä sillä ole jatkuvaa kipua, esimerkiksi nupouttamisen takia. Jos vasikalla huomataan vamma tai oire, tulisi asiaan heti kiinnittää huomiota ja hoitaa asia kuntoon mahdollisimman pian. Jos vasikka nupoutetaan, kannattaa sille antaa nukutus, puudutus ja kipulääke. Tällöin vasikan kokema kipu lievittyy ja sen aiheuttama stressi pyritään minimoimaan.

Hyvinvointi käyttäytymisen osalta on sitä, että vasikka leikkii ja on sosiaalinen (eli esimerkiksi nuolee toisia vasikoita) eikä käyttäydy epänormaalisti (esimerkiksi kielenpyöritys). Leikki on merkki siitä, että vasikka on iloinen.

Myös ihmisen ja vasikan välinen suhde vaikuttaa vasikan hyvinvointiin. Kun vasikkaa kohdellaan ja käsitellään hyvin, eikä sen tarvitse pelätä, siitä tulee luottavainen ja helposti käsiteltävä. Millä tavalla sinä hoidat ja kohtelet vasikoitasi?

Teksti: Heli Härkönen ja Teemu Sirviö
Kuva: Roosa Partanen

Katsaus tuotantoeläinten tarttuviin tauteihin

Suomessa tuotantoeläinten tautitilanne on erinomainen verrattuna muuhun maailmaan. Olemme saaneet kukistettua monia tauteja, joita ei meillä enää havaita. Tuotantoeläimen sairastuminen, aiheuttaa monia ongelmia maatilalle. Eläimen tuotos alenee merkittävästi. Sairastunut eläin saattaa levittää tautia ja uhata kaikkien tilan eläinten terveyttä. Pahimmillaan eläin saattaa kuolla taudin seurauksena. Taloudellisesta näkökulmasta molemmat näistä käyvät maanviljelijän lompakolle kalliiksi.

Schmallenbergin tauti uhkaa tulevaisuudessa

Nautojen vakavat tartuntataudit ovat Suomessa vähäisiä. Esimerkiksi sinikielitautia eli bluetonguetta tai suu- ja sorkkatautia ei ole tavattu Suomessa kymmeneen vuosiin. Suomessa nautojen tarttuvista taudeista eniten on viime vuosina puhuttu M. boviksesta, jonka voi havaita erilaisina tulehduksina. Tauti aiheuttaa hengitystie-, moninivel-, korva-, silmä- ja utaretulehduksia sekä sonnien kives- ja rakkularauhasen tulehdusta.

Suomessa tauti havaittiin ensimmäisen kerran marraskuussa 2012. Maailmalla tauti on hyvinkin yleinen, mutta Ruotsissakin tartuntoja on todettu vain muutama. Norja ja Uusi-Seelanti ovat tiittävästi taudista vapaita maita.

Saksasta löytnyt Schmallenberg-virus (SBV) on märehitijöiden tauti, joka havaittiin vuonna 2011. Tartunta johtaa yleisesti luomisiin sekä epämuodostuneisiin tai heikkoihin jälkeläisiin. Schmallenberg-virus on yleisempi lampailla kuin naudoilla. Tauti leviää yleisimmin hyönteisten ja polttiaisten kautta eläimestä toiseen.

Suomessa havaittiin ensimmäinen tartunta vuonna 2012 epämuodostuneesta vasikasta. Eviran tutkimuksissa vasta-aineita on todettu olevan ennen vuotta 2014 syntyneillä naudoilla. Tämän vuoksi tartuntariski on suurempi nykyään.

Afrikkalainen sikarutto lähestyy Suomea

Kuluneen vuoden aikana Evira on raportoinut taudeista, jotka jylläävät maailmalla. Afrikkalainen sikarutto (ASF) on lähestynyt uhkaavasti Suomea. Lähimmät havaintoalueet ovat olleet Viron ja Latvian rajalla lähellä Venäjää.

Jos afrikkalaisen sikaruton tartuntoja havaitaan Suomessa, johtaa se välittömästi kaikkien tartunnan saaneiden sikojen lopettamiseen ja raatojen hävittämiseen. Tuotantorakennus pestään ja desinfioidaan huolellisesti. Lisäksi tilan ympärille muodostetaan 3 kilometriä leveä suojavyöhyke sekä 10 kilometriä leveä valvontavyöhyke, joilla noudatetaan erityistoimia.

Siipikarjan tartuntataudit ovat suuri huolenaihe, vaikka meillä Suomessa on niiden suhteen hyvä tilanne. Siipikarjan tartuntatauteja levittävät myös luonnonvaraiset linnut. Erityisesti lintujen muuttoaikana tautien leviäminen on mahdollista suuressakin määrin. Suomessa seurataan siipikarjojen tautitilannetta lintuinfluenssan, Newcastlel taudin ja salmonellan varalta.

Lintuinfluenssaa ei ole todettu Suomessa siipikarjatiloiilla eikä luonnonvaraisilla linnuilla. Eniten lintuinfluenssaa on havaittu Kaakkois-Aasiassa. Salmonellaa voidaan havaita myös kaikilla muilla eläinlajeilla kuin vain siipikarjalla. Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa on vähiten salmonellatartuntoja.

Tunnista ja toimi

Suomessa on onnistuttu karsimaan ja tuhoamaan tarttuvia tauteja monin keinoin ja usein jo ihan tilatasolla toimiessa. Tuottaja voi vaikuttaa itse eläintensä terveyteen sekä vähentää tarttuvien eläintautien leviämiskätilalle ja omalta tilalta muille tiloille.

Tuottajan sekä tilan työntekijöiden olisi tärkeää osata tunnistaa taudit sekä niiden oireet. Jos epäily tartuntataudista herää, on toimittava mahdollisimman nopeasti ja oikein ohjeiden mukaan. Eläinostojen turvallisuus sekä tautitiedot ostotilanteissa ovat avainasemassa tautien leviämisen estämisessä. Ulkomailta tuotujen eläinten tai eläinperäisten tavaroiden ja aineiden mukana saattaa kulkeutua tarttuvia tauteja!

*Havainnoi eläimiäsi
ja tutustu tauteihin
– tunnista oireet –
toimi heti ohjeiden mukaan*

Eläinten kanssa toimivien henkilöiden on tärkeää huomioida ulkomailta matkustellessaan karanteeniajat. Kuolleiden eläinten asianmukainen hävittäminen sekä tuhoeläinten torjunta estävät myös tautien leviämistä. Yleinen hygienia ja siisteys sekä vierailijoiden suojarusteet auttavat tautien torjunnassa.

Teksti: Mira-Kaisa Aittola

Kuva: Roosa Partanen

VAAVI -Vaali viisaasti vasikkaa

Vaavi-koulutushankeen tavoitteena on parantaa maito- ja lihakarjalallisten tuotantoa ja taloutta sekä alentaa vasikkakuolleisuutta. Hanke tarjoaa käytännönläheistä koulutusta vasikoiden terveyteen ja hoitoon liittyen.

Kouluttajina toimivat eläinlääkärit ja eri alojen asiantuntijat. Toiminta-aika on 1.1.2016-31.12.2018

Lisätiedot

Arja Korhonen | 044 785 6682
arja.korhonen@savonia.fi | vaavi.savonia.fi

AgriSmart

- Liikkuvan työnhajauksen ja viljelymuistiinpanojen palveluratkaisu viljelijälle, suunnittelupalvelun tuottajalle ja urakoitsijalle.
- AgriSmart on kaikille hyödyllinen itsenäinen pilvipalvelu, joka tukee tehokasta verkostomaista yhteistyötä.

Tilaa tai imuroi ilmaiset demoversiot!
Puh. (017) 264 2642, myynti@suonentieto.fi

Suonentieto

www.suonentieto.fi

Liikaa

Villin lännen tunnelmaa

Karjalajit ovat vähemmän tunnettu ja yksi uusimmista Suomeen tulleista lännenratsastuksen alalajeista. Laji on peräisin Amerikasta ja pohjautuu karjapaimenten työhön. Se sai alkunsa paimenten vapaa-ajan vietosta, jossa he ottivat mittaa toisistaan ja hevosistaan.

– Kaikki lähtee karjasta. Karjanpaimennuksen edellytyksenä on ymmärtää karjan tarpeita ja toimintaa, sanoo Kaisa Hilska Karjataidon tilalta Liedosta. Tila tarjoaa monipuolisia palveluita, muun muassa karjanpaimennuskursseja. Karjapaimenen on tiedettävä, kuinka naudat lähtevät liikkeelle, pysähtyvät ja kääntyvät. Siten hän saa liikuttua ne vaivattomasti laitumelta toiselle aikaa säästäten. Paimenen on omattava hyvä

karjasilmä, jotta hän tunnistaa laumasta sairaan oloiset yksilöt ja voi näin ennaltaehkäistä sairauksia. Terve ja hyvinvoiva karja on paimenen ylpeyden aihe. Karjan jälkeen karjapaimenelle tärkein on hevonen. Hevosen on oltava kunnossa ja hyvinvoiva, jotta se jaksaa työskennellä koko päivän. Kun karjapaimen on varmistunut, että karja ja hevonen voivat hyvin ja ovat saaneet syödäkseen, hän huolehtii itsestään.

Hevosen karjavaistoa seuraten

Hyvältä työhevoselta vaaditaan reagoitokykyä ja karjavaistoa. Hilskan mukaan tärkeintä on hevosen ja ihmisen välinen saumaton yhteistyö. – Yhteistyöhön päästään oikeanlaisella koulutuksella, hevosen tahdissa edeten ja sitä kuunnellen, kertoo Anna Porola Rajakorpi Ranchilta Kempeleestä. Rajakorpi Ranch tarjoaa erilaisia hevospalveluita, yhtenä

esimerkkinä karjanpaimennuskursseja.

– Koen, että kun pyynnöt tulevat tarpeesta, teemme ne myös selkeämmin, jolloin hevosen on helpompi ymmärtää mitä haluamme milloinkin, Porola kuvailee. Kaikki haastateltavat tuovat esille, että karjan kanssa työskentely on terapeutista hevoselle ja ihmiselle. Aiemmin ilman karjaa tehdyt harjoitukset voivat selkiytyä hevoselle, kun niille tulee käytännön tarve. Ratsukkoa motivoi paimennuksen hyödyllisyys.

Ulkomaiset juuret

– Suomalainen tilallinen voi hyötyä lajista esimerkiksi karanneen lauman etsinnässä, sanoo jackaroo Lucas Marshall. Jackaroo on nimitys australialaiselle karjapaimenelle. Marshall kertoo, että Australiassa koneellistuminen on syrjäyttänyt perinteisen karjanpaimennuksen lähes kokonaan. Helikopteri ja muut moottoriajoneuvot ovat korvanneet hevosen. Hevonen on edelleen kätevin hankaliin maasto-olosuhteisiin tultaessa. Hevosella pääsee kaikille eikä bensa lopu, kunhan reitiltä löytyy vettä ja ruokaa.

– Amerikassa koneet eivät ole saaneet samassa määrin jalansijaa kuin Australiassa, Marshall toteaa. Cowboy-kulttuuri on vahva ja sillä on pitkät perinteet. Suomessa karjanpaimennusta

pääsee harvoin tekemään niin osti kuin Amerikassa.

Karjalajit Suomessa

Suomessa laji on uusi eikä harrastajia ole vielä paljon verrattuna esimerkiksi kouluratsastukseen. Paimennuksen suosio on kasvanut viimevuosien aikana. Lajin valttikortti on se, että siinä ratsastaminen on toisijainen asia. Keskittyminen on karjassa tai naudassa, jota kuljetetaan paikasta A paikkaan B. Oikeanlaisesta istunnasta ei saa lisäpisteitä, mutta se voi auttaa hevosen hallinnassa ja nopeuttaa suoritusta.

“Tilallinen voi hyötyä lajista”

Lajissa kisataan meillä useamman kerran vuodessa, vaikka se on Suomessa vielä pienessä mittakaavassa verrattuna esimerkiksi naapuriimme Ruotsiin. Ruotsalainen karjalajien konkari Lulle Eriksson on käynyt useasti Suomessa valmentamassa. Hänestä on ollut hauskaa seurata lajin kehitystä. Tulevaisuudessa hän toivoo saavansa suomalaisen kilpakumppanin mukaan Amerikkaan.

Karjalajien kilpailut ovat yleensä kovaäänisiä ja äärimmäisen jännittäviä sekä hauskoja tapahtumia. Kilpailuja pääsee seuraamaan muun muassa Launosten Kartanolla Lopella kesä- ja syyskuun toisena viikonloppuna. Tilalla järjestetään myös karjanpaimennuskursseja ympäri vuoden.

Suomessa harjoitellaan pääsääntöisesti kolmea eri lajia: Cattle ja Team Penning, sekä Team Sorting. Näiden lisäksi karjalajeihin liittyy Ranch Trail, jossa suoritetaan erilaisia tehtäviä, joita karjapaimenen reitille voi tulla kuten portin avaus tai puomien ylitys. Nopeutta vaativa barrel race, jossa kierretään kolme tynnyriä, kuuluu myös kuvioon.

Kaikki, jotka osaavat ratsastuksen alkeet ovat tervetulleita kokeilemaan ja viihtymään paimennuksen kiehtovaan maailmaan. – Laji sopii kaikille ja tärkeintä on löytää itselleen sopiva ratsu, Virpi Jouttela Launosten Kartanolta korostaa. Hilska toteaa, että rodulla ei ole väliä. Porola muistuttaa, että lajia kannattaa kokeilla, vaikka olisi keskittynyt esimerkiksi esteratsastukseen. – Jokainen paimentaa omalla tyylillään, sanoo Jouttela. – Hauskaa ja mahtavaa, Marshall puolestaan ylistää.

Edellytyksenä on ymmärtää karjan tarpeita ja toimintaa

Cattle Penning & Team Penning

- Cattle Penning on yksilölaji ja Team Penning on kolmen hengen joukkuelaji.
- Suoritus aika lähtee käyntiin, kun keskilinja ylitetään. Tuomari antaa cattle penningissä kilpailijalle hoitohäkkiin vietävän naudan numeron ja team penningissä nautojen (3) numeroiden värin.
 - o 1. taso 120 s
 - o 2. taso 90 s
- **Tavoite:** Erottaa annettu nauta / naudat laumasta ja kuljettaa se / ne hoitohäkkiin annetun ajan sisällä.
- **Hyväksytty tulos:** Aika pysäytetään hoitohäkin portilla; hevosen turpa hoitohäkin puolella ja käsi ylhäällä. Oikeat naudat/nauta ovat/on hoitohäkissä.
- **Hylätty tulos:**
 - o 5 nautaa ylittää keskiviivan
 - o Aika menee yli
 - o Aikaa pysäytettäessä hevosen rintakehä tai jalat menevät hoitohäkkiin

Team Sorting

- Kahdeksikon muotoisessa pyöröaitauksessa on kymmenen numeroitua nautaa ja kaksi numeroimatonta.
- Kahden hengen joukkuelaji.
- Suoritus aika lähtee käyntiin, kun keskilinja ylitetään. Tuomari antaa kilpailijoille numeron ja laskusuunnan (ylös/alas). Esimerkiksi 3 ylös, ensin viedään nro 3, sitten 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 1, 2.
 - o 1. taso 120 s
 - o 2. taso 90 s
- **Tavoite:** Erottaa ja kuljettaa mahdollisimman monta nautaa pyörön toiselle puolelle ajan puitteissa.
- **Hyväksytty tulos:** Naudat siirretään pyörön toiselle puolelle oikeassa järjestyksessä ajan puitteissa / aika pysäytetään pyöröjen välissä, kun kaikki numeroidut naudat on siirretty; hevosen turpa hoitohäkin puolella ja käsi ylhäällä
- **Hylätty suoritus:** Väärä nauta siirtyy toiseen pyöröön, aikaa pysäytettäessä hevosen rintakehä tai jalat menevät hoitohäkkiin.

Karjalajien kisatunnelmaa Team Sortingin parissa.

Mennään Ahosen bussilla mualimalle!

Valmismatkat ja tilausajot yli 55 vuoden kokemuksella!

**Linja-autoliike
E. AHONEN KY**

Puh. (017) 3686 800 www.eahonen.com

Pienryhmäyöskentelystä uutta puhtia ja vertaistukea! Tuotosseurantatila - ilmoittaudu nyt mukaan pienryhmäyöskentelyyn tai kokoa itse saman henkinen porukka! Tilakohtainen tuotannonohjaus voidaan valita pienryhmässä toteutettavaksi. Pienryhmissä pohditaan ja etsitään ratkaisuja yhdessä lehmiin ja maidon tuotantoon liittyviin kysymyksiin. Tiedustelut ja ilmoittautumiset: ProAgria Pohjois-Savo

Aija Hentilä 043 825 4984 Pirkko Korhonen 040 746 4915

Nautaista osaamista ja A-siantuntemusta!

Atria on Suomen suurin liha-alan yritys ja 100 % sitoutunut suomalaiseen lihaan.

Lihan hankinnasta, lihantuotannon kehittämisestä ja rehukaupasta vastaavat AtriaNauta- ja AtriaSika-palvelut. Työ vaatii laajaa osaamista ja arvostamme koulutusta – pääosa henkilökunnastamme on agrologeja tai agronomeja.

Teemme joka päivä yhdessä tilojen kanssa töitä suomalaisen kotieläintuotannon kilpailukyvyn eteen. Onnistuminen syntyy osaamisella, sitoutumisella ja tinkimättömällä tavallamme toimia.

TYÖ JOSTA SAA PAREMMAN MIELEN.

AtriaNauta

A-Rehu

AtriaSika

Sirumec hiekoitin / Sandmec hiekansiiirin
Kone- ja metallirakennesuunnittelu
Tiltoimisto
www.finnomec.fi
Konesuunnittelu Veijo Rönkkö 050-3848585
Tiltoimisto Satu Rönkkö 050-5924939

TRIOPLUS®

Pitkää laatua – 1900 m/rl

RAISIO agro
raisioagro.com

Ensimmäinen, toinen, MYTY!

Suomessa järjestetään vuosittain vain kaksi hevoshuutokauppaa. Maailmalla huutokauppoja järjestetään vuosittain useita ja hevoskaupassa pyörii valtavasti rahaa verrattuna Suomeen. Suomessa myytyjen varsojen keskihinta ei yllä edes Amerikassa myytyjen halvimpien varsojen hintoihin.

Uutena tulokkaana Suomessa on nyt muutamana vuonna kuninkuusravien yhteydessä järjestetty varsahuutokauppa, jossa myydään vain 1-3-vuotiaita suomenhevosia. Tänä vuonna Turun kuninkuusravien huutokaupassa oli myytävänä kaikkiaan 17 varsaa, joista 10 myytiin ja loput huudettiin sisään eli varsan kasvattaja ei suostunut myymään mielestään liian alhaisella hinnalla. Huutokaupan kallein varsa oli 3-vuotias ori Kripsi (Liising - Julianna Lax - K.M. Nopsa), joka maksoi 8500€. Halvin varsa lähti 1500 eurolla. Myytyjen varsojen keskihinta oli 4200€.

Ypäjällä pidetään joka syksy perinteinen varsahuutokauppa, jossa etsitään ostajia yksivuotiaille suomenhevos- ja lämminverivarsoille. Syyskuussa 2016 Ypäjällä esiteltiin yhteensä 86 varsaa, joista 7 oli suomenhevosia ja 79 lämminverisiä ravihevosia. Varsoista 64 myytiin, 18 sisäänhuudettiin ja 4 varsasta ei tehty yhtään tarjousta.

Kallein varsa oli lämminverinen tamma Sturdy Stride (Prodigious - Narcissa Hanover - Tom Ridge), josta maksettiin 15 000€. Halvimmat varsat myytiin 1000 eurolla. Suomenhevosista kallein oli ori Teppo Tuisku (Tuisku-Topi - Ciira - Cameron), joka vaihtoi kotia 6000 eurolla. Kaikkien myytyjen varsojen keskihinta jäi noin 4170 euroon eli hieman matalammaksi kuin kuninkuusravien huutokaupassa.

Mallia Ruotsista

Ruotsissa hevosia huutokaupataan paljon enemmän kuin Suomessa. Ruotsissa myydään varsojen lisäksi myös aikuisia kilpahevosia. Ruotsissa Ypäjän varsahuutokauppaa vastaavassa tilaisuudessa oli myytävänä 80 varsaa, joista peräti 76 myytiin.

Vain yhdestä varsasta ei tehty tarjouksia ja kolme varsaa sisäänhuudettiin. Ruotsin yksivuotiaiden huutokaupan kallein varsa oli lämminverinen ori Antilop (Maharajah - Pantholops - Andover Hall), josta maksettiin 1 050 000 kruunua eli noin 114 500€. Halvimmatkin varsat maksoivat 50 000 kruunua eli noin 5450€. Myytyjen varsojen keskihinta nousi paljon korkeammaksi kuin Suomessa. Keskihinta 354 868 kruunua (n. 38 700€) on yli 2,5-kertainen verrattuna Suomessa myydyin kalleimman varsan hintaan.

Huutokaupan hurmaa Amerikassa

Amerikassa hevoshuutokaupalla on vielä isommat mittasuhteet kun Suomessa tai Ruotsissa. Siellä järjestetään useita kymmeniä hevoshuutokauppoja vuodessa. Huutokaupoissa myydään niin varsoja kuin aikuisia hevosia ja myös ratsuille on erikseen omat huutokaupat ravihuutokauppojen lisäksi.

Huutokauppojen koko on myös paljon suurempi kuin pohjoismaissa. Amerikassa myydään useita satoja hevosia yhdessä huutokaupassa ja huutokauppojen kesto on yleensä useita päiviä.

Lokakuun alussa järjestettiin yksi Amerikan suurimmista hevoshuutokaupoista: Lexington selected yearling sale. Tämä viisipäiväinen huutokauppa käytiin 4-8.10.2016. Huutokaupassa myytiin niin ravi- kuin peitsari-varsojakin. Yhteensä myytäviä varsoja oli 604 kappaletta. Näistä saatiin myytyä 573 ja loput 31 sisäänhuudettiin tai niistä ei tehty ollenkaan tarjousta.

Myydyistä varsoista reilu puolet oli ravivarsoja ja loput peitsareita (peitsissä saman puolen etu- ja takajalka liikkuvat samaan tahtiin, kun taas ravissa ristikkäiset jalat.) . Yhden raviorivarsan keskimääräinen hinta oli 57 455 euroa (63 108 USD) ja tamma-varsan 45 004,96 euroa (49 433 USD).

Keskinäiset erot varsojen välillä ovat kuitenkin suuria, halvimmat varsat myytiin 4552,16 eurolla (5000 USD), kun taas huutokaupan kallein varsa maksoi 728 388, 25 euroa (800 000 USD). Varsojen myyntihinnat ovat moninkertaiset Suomen hintojen verrattuna, esim. Lexingtonissa myydyin halvimmän varsan hinta on korkeampi kuin kuninkuusraiveissa myytyjen keskihinta.

Lexingtonin suuret setelit

Tänä vuonna Lexingtonissa tehtiin historiaa, kun siellä myytiin kaikkien aikojen toiseksi kallein ravivarsa. Vuonna 2011 myytiin Harrisburgissa Detour Hanover 751 099,34 eurolla (825 000 USD). Tänä vuonna myyty Tactical Landing ei jäänyt paljoa, sen myyntihinnan ollessa 728 388,75 euroa (800 000 USD). Tactical Landingin isä on Muscle Hill ja emä Southwind Serena.

*Huutokaupan
kallein varsa
maksoi 800 000
dollaria*

Samana orin jälkeläisiä myytiin kaiken kaikkiaan 16 kappaletta ja 10 niistä maksoi yli 91 042,34 euroa (100 000 USD). Yhden Muscle Hillin jälkeläisen keskihinta oli 152 040,71 euroa (167 000 USD). Tämän vuoden Lexingtonin huutokauppa oli muutenkin onnistunut, esimerkiksi kaikkien varsojen keskihinta oli korkein huutokaupan historiassa suhteessa myytyjen varsojen lukumäärään.

Myytävien ravivarsojen määrä oli myös merkittävä suhteessa peitsarivarsoihin. Ravureita myytiin reilusti enemmän ja paremmalla hinnalla. Suomalaiset olivat myös osana Lexingtonin huutokauppaa. Siellä myytiin kaksi osaksi suomalaista hevosta Quantum Kemp ja Quality Kemp. Suomalaisia toimi myös ostajina esim.

Reijo Liljendahl oli huutokaupan 10:nneksi kovin ostaja. Kaiken kaikkiaan huutokauppa oli oikein onnistunut ja näyttää, että huo-

Turun Kuninkuusravien varsahuutokauppa. Kuvassa suomenhevosvarsa Villimuusa.

non talouden aikaan raviurheilu säilyttää elinvoimansa ja ihmiset haluavat sijoittaa hyvin hevosiin.

Tulevaisuuden näkymiä

Suomen huutokauppakulttuuri tuskin koskaan pääsee edes Ruotsin tasolle. Kehitettävää on paljon ja varsoja pitäisi vuosittain syntyä enemmän, jotta Suomen raviurheilu säilyisi edes nykyisellä tasolla. Parannusta Suomen hevosmarkkinoille on kuitenkin luvassa.

Suomen Hippos on kehittänyt nettisivuilleen uuden osion, jossa kasvattajat voivat ilmoittaa varsansa myyntiin. Sivuston tarkoituksena on toimia kanavana hevoskasvattajien ja ostajien välillä.

Teksti: Anni Reinikainen ja Vilma Walden
Kuva: Tiina Levander

Tuontiorien käyttö hevosjalostuksessa Suomessa

Suomen hevosjalostus ja oriasematoiminta ovat vahvasti ulkomaisten tuontiorien varassa. Yhteistä tuontioreille ovat niiden kilpailumenestys ja erinomainen suku. Hippoksen jalostusjohtaja Minna Mäenpää kertoi vuoden 2016 orilukemat. Maaningan Oriaseaman yrittäjä Tiina Nurmonen puolestaan kertoi omasta oriasematoiminnastaan sekä näkemyksiään tuontiorien merkityksestä.

Suomen oriasemat toimivat keinosiemennysasemina. Oreilta kerätään spermaa asemilla paikkan päällä, jolloin orit hyppäävät pukille. Spermaa myös kuljetaan ympäri Suomea ja maailmaa lähetyksinä, jolloin tuontispermaa voidaan käyttää monissa maista.

Tamma voidaan siementää suoraan oriasemalla tai siirtospermalla käytännössä missä vain. Suomen oriasemille tuodaan oreja ulkomailta sekä ravi - että ratsujalostuskäyttöön.

Suomen Hippos ry:n jalostusjohtaja Minna Mäenpään mukaan lämminveriset jalostukseen käytettävät ravihevosorit tulevat pääosin Yhdysvalloista ja Ruotsista. Lämminveriset ratsuhevosorit tulevat puolestaan pääosin Saksasta, Ruotsista sekä Tanskasta. Lisäksi tuontispermaa tuodaan ravihevuskäyttöön yleisesti Ranskasta ja ratsuhevuskäyttöön Hollannista.

Suomessa astuvia lämminverisiä jalostukseen käytettäviä ravihevosoreja oli vuonna 2016 tarjolla 155, mukaan lukien tuontispermaorit. Astutuksia niillä tehtiin yhteensä 1525. Astutusmäärät olivat ravipuolella suurempia kuin ratsupuolella. Ravihevosoreista eniten tammoja oli Pilgrims Tajilla, jonka tammamäärä oli 58. Menestyneitä olivat myös esimerkiksi Zola Boko, Le Monteil ja The Bosses Lindy.

Suomessa astuvia ratsuhevosoreja oli puolestaan 19, tuontispermaoreja 72 ja arabioreja 3. Niillä oli astutuksia yhteensä 639. Suosittuja oreja olivat mm. Celantus 59:llä tammallaan, Concrete, Don Larino ja Ludwig von Bayern.

Lämminveristen tuontiorien jalostussäännöt

Suomen Hippos ry, Maa- ja metsätalousministeriö, Evira ja hevosjalostusliitot säännöstelevät jalostukseen käytettävien tuontiorien rekisteröintiä sekä hoitavat tarvittavan valvonnan. Siitokseen käytettävä tuontiori tarkoittaa konkreettisesti Suomeen tuotua eläintä, jonka spermaa käytetään siitokseen. Tuontispermaori taas tarkoittaa orin pakastettua tai tuoretta spermaa, jota tuodaan Suomeen oriasemien käyttöön.

Siitokseen käytettävien orien tulee olla hyväksytyjä jalostukseen kotimaassaan. Orit tulee tarkastaa Suomen Hippoksen jalostusvaliokunnan toimesta ennen kuin niiden käyttö siitoksessa sallitaan. Orin siitokseen hyväksymisen ehtona on lisäksi se, että ennen siitoskauden alkua Suomen Hippokseen toimitetaan valtakirja orin käyttöoikeudesta siitokseen Suomessa.

Jalostukseen käytettävillä oreilla tulee olla negatiivinen tulos CEM-tutkimuksesta ennen siitoskauden alkua. CEM on tammoilla esiintyvä tarttuva kohtutulehdus,

jota oriit voivat kantaa oireettomina useita vuosia.

Jalostukseen hyväksytyllä orilla saa vuosittain astuttaa enintään 150 tammaa riippumatta siitä millä tavoin siitos on toteutettu. Orinpitäjän tulee pitää astutuskirjaa ja -luetteloa astutuksista sekä keinosiemennyksistä. Tiedot tulee toimittaa vuosittain Suomen Hippokseen.

Lisäksi siitokseen käytettävästä orista tulee suorittaa erilaisia maksuja Suomen Hippos ry:lle esimerkiksi tarkastusmaksu ja siitokseenkäyttömaksu. Orille tulee hakea myös orilisenssi. Ori voidaan käyttää siitokseen, kun kaikki asiaan kuuluvat velvoitteet on suoritettu ja tarvittavat maksut maksettu.

*Suomen
oriasemille
tuodaan oreja
ulkomailta sekä
ravi - että
ratsujalostus
käyttöön.*

Euroopan maiden välisessä sperman tuonnissa ja viennissä tulee noudattaa Euroopan neuvoston terveysvaatimuksia, joilla

pyritään turvaamaan käytettävän eläinaineksen terveys- ja laatuvaatimukset sekä ehkäisemään tartuntatautien leviämistä. Valvova eläinlääkäri tarkastaa orit oriasemilla ennen sperman keräystä sekä sperman pakastuksen yhteydessä. Jos siitokseen käytetään pakastespermaa, tulee orin varsomisprosentin pysyä pakastetulosten keskitasossa tai yläpuolella, jotta spermaa voidaan käyttää.

Maaningan Oriaseaman näkemyksiä tuontiorien merkityksestä

Maaningan Oriaseama toimii Kinnulanlahdella Pohjois-Savossa. Yrittäjinä ovat Tiina ja Ossi Nurmonen. Yhteistyö on tiivistä muiden Suomen EU-hyväksytyjen oriasemien kanssa. Siemennyksiä tehdään asemalla paikan päällä ja lisäksi spermaa lähetetään asiakkaille eri puolille Suomea sekä pohjoismaihin. Maaningalla harjoitetaan myös ravivalmennusta sekä kilpailutoimintaa.

Maaningan oriaseman tämänhetkiset orit ovat lähtöisin Yhdysvalloista ja Ranskasta. Osa oreista on omia, osa vuokralla. Lisäksi tarjolla on pakasteoreja, esimerkiksi orit Cantab Hall, Donato Hanover ja Orlando Vici. Vaikka Maaningan Oriaseaman orit ovat ravisukuisia, oriasemalla voidaan siementää myös ratsutammoja. Silloin siemennys tehdään siirto- tai pakastesperamalla, joka tuodaan Suomen muilta oriasemilta.

Tiina Nurmonen kertoo, että heillä panostetaan vierailevien tammojen hyvinvointiin ja viihtymiseen. Niiden käytössä ovat laajat laitumet sekä halukkaille myös yksilöllinen tarhaus omistajan toiveiden mukaan.

Maaningalle valitut orit edustavat rotujensa huippua ja ovat jo periyttäjinä kykynsä näyttäneitä

Menhammar stuteri AB:n huippuori Maharajah

oreja. Joukossa on myös nuoria oreja, jotka yrittäjien arvion mukaan pystyvät tulevaisuudessa nousemaan huippuperiyttäjiksi. Nurmonen mainitsee yhdeksi jalostusorin tärkeimmistä ominaisuuksista ensiluokkaisen sperman laadun.

Nurmosen mukaan tuontiorien käyttö ja sen merkitys on kasvanut viime vuosina merkittävästi. Hän uskoo myös, että se tulee kasvamaan edelleen. Näin ei ole joka maassa, Nurmonen tietää

kertoa. Esimerkiksi Ranskassa ja Yhdysvalloissa ei käytetä kuin kotimaisia oreja, mutta Pohjoismaissa tuontioreja käytetään kuten Suomessa. Maaningalla tuontiorien menekki on ollut vaihtelevaa, esimerkiksi Orlando Vici oli erityisen suosittu vuonna 2012, jolloin sillä siemennettiin tuontispermaoreista eniten tammoja.

Teksti: Veera Kuikka ja Mirka Kortelainen
Kuva: Roosa Partanen

Tehotuotantoa

Pohjois-Amerikassa

Artikkeli on kirjoitettu Ruoka-Yhtymä – Food Inc. -dokumentin pohjalta, joka kertoo millaisia haittavaikutuksia USA:n ruokateollisuudella on ympäristöön ja ihmisten terveyteen.

Yhdysvaltalaisessa nykyaikaisessa supermarketissa on 47 000 tuotetta. USA:n ruokakaupoissa ei ole kausittaista vaihtelua. Tomaatteja saa ympäri vuoden, koska ne poimitaan maailmalla vihreinä ja kypsytetään etyleenikaasulla. Näin tomaatit saadaan näyttämään ulospäin tuoreilta ja terveiltä, vaikka ne ovat oikeasti keinotekoisesti tuotettuja. Yhdysvalloissa kuluttajalle annetaan kuva mukavasta maatilasta laittamalla tuotepaketteihin kaunis maatilamaiseman kuva, näin ruoan syöjä ei saa oikeaa kuvaa, mistä ruoka on peräisin. Todellisuudessa ruoka ei kuitenkaan tule maatilalta vaan tehtaalta.

Siipikarjan kasvat

Haastattelussa Yhdysvaltalainen siipikarjankasvattaja sanoi, miksi kasvattaa broileri kolmessa kuukaudessa, jos sen voi tehdä 49 päivässä, jolloin jää enemmän rahaa käteen. Linnut kasvavat nykyään puolet lyhyemmän ajan kuin 50 vuotta sitten, mutta ne ovat silti tuplasti suurempia. Kanat kasvavat poikasesta seitsemässä viikossa kaksikiloisiksi. Niiden luut ja sisäelimet eivät pysy kasvutahdin mukana. Näin ollen moni lintu jaksaa vain pari askelta ja lysähtää sitten maahan, koska eivät pysy painonnousun tahdissa.

*Todellisuudessa ruoka ei kuitenkaan tule maatilalta
vaan tehtaalta*

Maissin tehotuotanto

Yhdysvaltojen maa-alasta 30 % on maissinviljelyksessä ja suurin osa teollisesta ruoasta on maisijalostetta. Maissia sisältäviä tuotteita on paljon USA:ssa, kuten muun muassa ketsuppi, juusto, maapähkinävoi, paristot, juustokeksit, vaipat, salaatinkastike, kipulääke sekä mehu.

Maissia syötetään myös eläimille, jopa kaloille, koska se on halpaa. Lehmiiä ei ole luotu syömään maissia vaan ruohoa. Yhdysvalloissa maissia syötetään naudoille, koska se on halpaa ja lihottaa nopeasti. Maissirehun syöttäminen kuitenkin tuottaa kolibakteereja, jotka ovat haitallisia.

Kolibakteerit elävät eläimen lannassa ja kulkeutuvat sitä kautta muihin eläimiin ja lihaan. Ihminen voi saada tartunnan syömällä saastunutta lihaa, jonka seurauksena on kolibakteerin aiheuttama paksuolen-tulehdus.

Pahimmassa tapauksessa tartunnasta voi seurata jälkitauti tai jopa kuolema. Viranomaiset eivät voi sulkea tehdasta tai antaa rangaistuksia, vaikka tuotteet aiheuttavat toistuvasti ruokamyrkytyksiä.

Puhdasta ja hyvää lihaa Suomesta

Dokumentti avaa silmät sille, kuinka hyvin Suomessa asiat ovat. Eläimiä kohdellaan täällä hyvin ja ruoka on puhdasta sekä ravinteikasta. Kun menen kauppaan luotan siihen, että ostamani liha on hyvää ja terveellistä, kun valitsen sen oikein. Muista suosia lähitiloilta tulevaa ruokaa sekä luomua. Pidetään Suomen hyvästä tilanteesta kiinni, että voimme syödä jatkossakin erinomaista ruokaa!

Teksti: Miisa Tavaststjerna ja Elina Koskela

Kuva: Saira Ruuhinen ja Arto Mäkeläinen

Onko ruoka turvallista?

Maailmalla ja Suomessa puhutaan usein siitä, onko ruoka turvallista. Maataloudessa käytetään väkeviä säilöntä- ja torjunta-aineita, sekä antibiootteja ja hormoneja. Maailmalla on tutkittu käytettävien aineiden vaikutusta alkutuotannon tuotteisiin, joita jatkojalostetaan erilaisiksi tuotteiksi. Mutta mikä tekee ruoan turvalliseksi?

Antibioottien ja hormonien käyttö

Suomessa on todella tiukat vaatimukset elintarviketeollisuudessa. Suomessa et saa laittaa meijeriin antibioottimaitoa tai teurastamolle antibiootilla hoidettua eläintä, ennen kuin varoaika on umpeutunut. Jokaisessa antibioottipaketissa lukee varoajan pituus maidolle ja lihalle erikseen, myös eläinlääkäri usein mainitsee varoajan pituudet. Meijereissä ja teurastamoilla testataan tuotantoon menevä maito ja liha antibioottien ja tautien varalta.

Suomessa ei myöskään käytetä tuotantoeläinten kasvuhormonia, josta aiheutuu terveyshaittoja ihmisille. Esimerkiksi Amerikassa taas kasvuhormonia käytetään nopeuttamaan lihantuotantoa. Kasvuhormonia sekoitetaan eläimille annettavaan rehuun päivittäin. Yleisin käytetty hormoni Suomessa on oksitosiini, jota käytetään esimerkiksi maidontuotantotiloilla ensikoiden ensilypsyjen apuna. Oksitosiini saa ensikon luovuttamaan maitonsa paremmin, joka ehkäisee utaretulehduksen riskiä ja samalla saadaan antibiootin käyttöä vähennettyä tuotantotiloilla.

Antibiooteilla ja hormoneilla kasvatettu liha tai maito aiheuttaa ihmisille resistenssiä antibiootteja vastaan tai muita terveyshaittoja. Suomessa antibioottien käyttö maataloudessa on vähäistä verrattuna muihin Euroopan maihin. Maaseudun Tulevaisuus -lehti on kirjoittanut, että esimerkiksi Espanjassa antibiootteja käytetään tuotantoeläimille melkein 20-kertainen määrä Suomen käyttömäärään verrattuna. Suomea vähemmän antibiootteja käyttäviä maita ovat esimerkiksi naapurimaamme Norja ja Ruotsi.

Tuotannon eettisyys

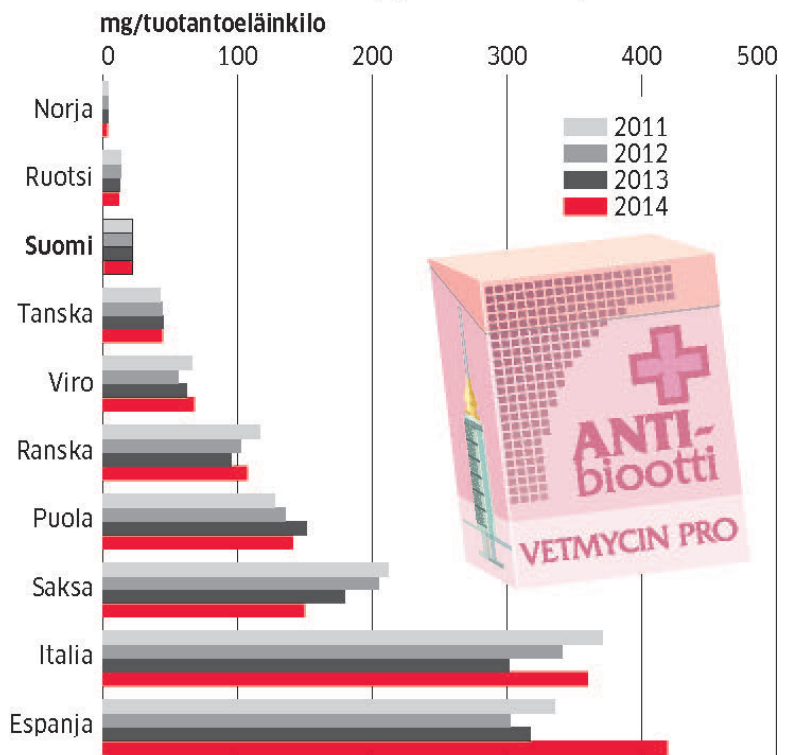
Suomessa tuotantoeläinten pitoon liittyy paljon lakipykäläiä, jotka on tehty eläinten hyvinvointia edistäen ja ajatellen. Suomessa halutaan taata tuotantoeläimille hyvät ja turvalliset kasvuolosuhteet. Monissa maissa ei esimerkiksi määrätä laissa tuotantoeläinten karsinakokoja tai niiden turvallisuutta. Lain ja terveen järjen

mukaan tuotantoeläimille täytyy olla koko ajan tarjolla raikasta vettä ja ruokaa, sekä pehmustettu makuupaikka. Useissa maissa tällaisia pakkoja ei ole, eikä siellä myös ajatella niin paljon eläinten hyvinvointia. Suomessa usea alkutuottaja pitää tuotantoeläimiä lemmikkeinään, joista saavat tuloa. Tuotantoeläimiä kohdellaan hyvin, ne lääkitään asiaan kuuluvalla tavalla ja pidetään niiden elinympäristö siistinä. Suomessa myös pidetään huoli siitä, että tuotantoeläimet saavat toteuttaa lajinmukaista käyttäytymistä.

Koska Suomessa ei esimerkiksi käytetä tätä kasvuhormonia, saavat tuotantoeläimet kasvaa oman lajinsa mukaisesti niille sopivalla ruokinnalla. Tällöin tuotantoeläimen elinikä pitenee, koska eläin ei sairastele tai sille ei tule muita kehityshäiriöitä.

Eläinten hyvä kohtelu, puhdas elinympäristö, asiallinen ruokinta ja lääkintä edistävät eläinten hyvinvointia. Jos näitä ei tehtäisi päivittäin, eläinten stressitaso nousisi ja aiheuttaisi esimerkiksi lihassa stressihormonien nousun ja liha saattaisi pilaantua.

Eläinantibioottien myynti Euroopassa

MT Lähde: European Medicines Agency

Tue kotimaista

Maatalouden nykyinen tilanne on heikko Suomessa. Venäjän asettamat pakotteet ja maitokiintiöiden poisto ovat aiheuttaneet sianlihan ja maitotuotteiden ylitarjonnan sekä tuottajahintojen laskun. Myös tukien viivästynyt maksu on tehnyt hallaa pientiloille, jonka takia kotimaisen tuotannon tukeminen olisi nyt tärkeää. Tuotamme Suomessa eettisesti puhdasta ruokaa, jollaista suurin osa ulkomailta tuoduista tuotteista ei ole.

Kotimaisen tuotteen tunnet näistä merkeistä: Avainlippu, sirkkalehtimerkki, Hyvää Suomesta-merkki, Aurinko- ja leppäkerttumerkki. Vaikka kotimaiset tuotteet ovat hieman kalliimpia kuin ulkomaiset, ainakin kotimaisten tuotteiden alkuperä on tuttu ja tavoitettavissa sekä taatusti puhdasta ja antibioottivapaata. Suomessa esimerkiksi maidon

laatu on todella hyvä verrattuna muihin maihin. Suomessa solu- ja bakteeritaso on alhaisempi raakamaidossa, kuin muissa Euroopan maissa.

Suomessa on myös laajennettu entistä enemmän REKO-rinkikauppaa, jossa kuluttajan maksamasta tuotteesta raha menee suoraan tuottajalle. REKO-ringin ideana on myydä lähiruokaa kuluttajille, jotka haluavat ostaa tuotteet suoraan tuotantotiloilta. REKO-rinkejä on luomutuotteille ja tavanomaisesti viljellyille tuotteille.

Kotimaista tuotantoa voi tukea monella tavalla, joten älä vaihda kotimaista puhdasta ruokaa tuontituotteisiin, maatalous kuuluu Suomen maisemaan!

Teksti: Reetta Virkkunen ja Jenny-Mari Hartikainen

Kuva: Maaseudun Tulevaisuus

LISÄÄ TUOTTAVUUTTA KAIKILLE TILOILLE.

Lataa uusi esite ja tutustu tilan tuottavuutta ja eläinten hyvinvointia parantaviin ratkaisuihimme:
040 761 6000 - www.demeca.fi

DEMECA
SUOMALAISTA LAATUA TILALLE

VETTÄ JA LÄMPÖÄ OMASTA MAASTA
– vuodesta 1960

- porakaivot
- maalämpö
- porapaalutus

SOTKAMON PORAKAIVO OY
Lastaajantie 9 | 88610 Vuokatti | Puh. 0207 109 610
toimisto@sotkamonporakaivo.fi | sotkamonporakaivo.fi

Valio **Maitoherkkuja kotimaahan ja maailmalle**

Valion omistavat
Suomalaiset maitotilayrittäjät.
Valio-tuotteista tuloutuu
korpora tuottajalle!

Valio Osuuskunta ItäMaito

Valio Osuuskunta Tuottajain Maito

MAST –hanke

Yhteistyössä Pohjois-Savon maatalouden parhaaksi!

www.masthanke.fi

 Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto. Eurooppa investoi maaseutualueisiin

ALA TOTEUTTAA HAAVEITASI!
Koulutamme uusia ammattilaisia ja täydennämme ammattilaisten osaamista.
Tutustu tarjontaan www.ysao.fi/koulutuskalenteri
Jatkuva haku perustutkintoihin www.ysao.fi/jatkuva

Ylä-Savon ammattiopisto

Hingunniementie 98, Kiuruvesi, p. 040 177 8511

Kotikyläntie 254, Iisalmi, p. 0400 793 094

Kotimainen olut kasvaa suomalaisesta pellosta

Ohra on erittäin mainio oluen valmistuksen raaka-aine. Oluen tuottaminen työllistää yli 1200 viljelijää ja tuo näin myös verotuloja Suomeen. Vuonna 2015 mallasohran viljelyala Suomessa oli 88 500 hehtaaria, jolloin mallasohran tuotanto keskittyi Varsinais-Suomeen, Hämeeseen ja Uudellemaalle. Keskisato oli 3820 kiloa hehtaarilta ja yhteensä mallasohraa tuotettiin 328 miljoonaa kiloa.

Kotimaassa olutta tuotettiin 397 miljoonaa litraa vuonna 2015 ja oluen myynti oli noin 420 miljoonaa litraa. Suomessa tuotetusta oluesta noin 5 prosenttia menee vientiin, eli noin 120 000 tonnia. Suomeen tuotiin vuonna 2015 olutta 44 201 litraa. Vuonna 2014 Suomessa oli 49 toimivaa panimoa. Ne käyttävät kotimaista mallasohraa vuosittain noin 50 000 tonnia.

Mallasohraa viedään Suomesta pääasiassa Eurooppaan ja Itämeren maihin. Maailmalla mallasohraa tuotetaan vuosittain noin 13 miljoonaa tonnia ja suurimmat tuottajamaat Euroopassa ovat Ranska, Iso-Britannia ja Saksa. Euroopan lisäksi suuria tuottajamaita maailmalla ovat myös Australia, Kanada, Argentiina, USA sekä Mustanmeren alueen maat. Mallasohraa viedään 0,5-1 miljoonaa tonnia vuosittain EU:n sisäisesti maasta toiseen sekä maailmanmarkkinoille. Suurimmat maat joihin mallasohraa viedään, ovat Kiina, Etelä-Amerikka ja Venäjä.

Mallasohran viljely on sopimustuotantoa ja siitä hyötyvät sekä viljelijä että mallastaja. Tärkeimmät tekijät mallasohran viljelyssä ovat ammattitaito, hyvälaatuinen kylvösiemen sekä lohkovalinta.

Tärkeimmät laatutekijät kylvösiemenelle ovat isojuväisyys, tasainen jyvä koko, matala valkuaispitoisuus sekä hyvä itävyys.

Maan rakenteeseen tulee myös kiinnittää erityistä huomiota. Parhaiten mallasohran viljelyyn sopivat kivennäismaat. Mallasohran esikasveiksi soveltuvat kaura ja öljykasvit. Esikasviksi ei sovi palkokasvit tai viherlannoitusnurmet. Mallasohralla on alempi kasvinsuojelukynnys, kuin rehuviljoilla. Kasvitaudit torjutaan tarpeen mukaan. Merkittävimmät kasvitaudin aiheuttajat ovat Fusarium-sienet (punahomeet), verkkolaikku, ohran tyvi- ja lehtilaikku sekä rengaslaikku.

Mallaslaadun säilyminen tulee turvata vielä sadonkorjuun ja kuivatuksen aikana aina mallastamoon ja panimoon saakka. Näin takaamme hyvän ja laadukkaan oluen.

Teksti: Nina Kolehmainen ja Titta Tähtivaara
Kuva: Saila Ruuhinen

1 keskiolutpullo sisältää 40g mallasta eli noin 1000 maltaan jyvää

Kotimaisesta maidosta

italialaista jäätelöä

Liisankangas on Pihtiputaan Muurasjärvellä sijaitseva maatila. Tila on aikoinaan perustettu rintamamiestila ja nykyinen yrittäjäpari, Juha Lamminniemi ja Jaana Ahola, ovat pyörittäneet tilaa vuodesta 2001 alkaen. Tilan päätuotantosuuntana on ollut elokuuhun 2016 saakka maidontuotanto ja sen ohella on harjoitettu paalausurakointia sekä pienimuotoisesti suomenhevosten kasvatusta. Liisankankaan väki on yrittäjähenkistä ja vuodesta 2012 alkaen yritystoiminnan liitännäisenä on ollut myös jäätelön valmistus.

Italialaiset maut ja laadukas tilamaito yhteen Jäätelön valmistukseen haluttiin jotain erikoista ja pariskunta oli ihastunut jo vuosia sitten ulkomaan matkallaan italialaiseen artesaanijäätelöön. Ideoita lähdettiin siis hakemaan ulkomailta.

Nyt Liisankankaalla on Italiassa hyvä yhteistyökumppani, jonka luona he kävivät ennen jäätelön valmistuksen aloitusta tutustumassa. Italialaiset kouluttajat kävivät myös tilalla opettamassa jäätelön valmistusta. Liisankankaan valmistama jäätelö on italialaistyyppistä gelatoa, jonka koostumus on täyteläisempi kuin teollisesti valmistetuilla jäätelöillä. Jäätelöön käytettävät makuaineet tulevat pääasiassa Italiasta, jossa makuvalikoima on erilainen ja paljon laajempi kuin Suomessa.

Makuaineiden tuotesarjaksi olisi tarjolla monia vaihtoehtoja, mutta yritys käyttää erittäin luonnollista sarjaa, jonka maut ovat aitoja, eivät keinotekoisia. Luonnolliset maut yhdistettynä tilamaitoon takaavat hyvän jäätelön.

Jäätelössä säilyvät maidon hyvät ainesosat mahdollisimman luonnollisessa muodossa. Maitoa on pakko pastöroida, mutta sitä ei homogenoida. Yrittäjäpariskunta kertoo, että jäätelöstä tulee usein iloista palautetta herkkävatsaisilta asiakkailta, jotka ovat voineet syödä jäätelöä huolettomin mielin.

Jäätelön valmistuksesta päätuotantosuunta Aluksi jäätelön valmistukseen käytettiin osa oman tilan maidosta ja loput lähetettiin Valion meijeriin. Elokuussa 2016 Liisankankaalta lopetettiin maidontuotanto. Muurasjärvi on vahvaa maidontuotantoaluetta, joten maitoa on saatavilla läheltä. Tällä hetkellä yritys ostaakin raaka-

aineensa aivan naapurutilalta. Jäätelöä valmistetaan täyspäiväisesti alkukeväästä kesän loppuun saakka, syksyllä ja talvella valmistus riippuu tilauksista.

Yrityksen tuotteita on tarjolla lukuisissa eri paikoissa. Monet ravintolat, kioskit sekä kahvilat ovat ottaneet Liisankankaan jäätelöä myyntiin. Lisäksi heillä on käytössään kaksi liikkuvaa myyntivaunua, joiden kanssa on helppo kiertää tapahtumissa. Kesäisin Liisankankaan jäätelökioskit avaavat luukkunsa viidellä eri paikkakunnalla. Yritys työllistää yrittäjäparin itsensä lisäksi sesonkiaikana jopa 15-20 nuorta.

Lehmistä luopumisen jälkeen itse yrittäjillä on enemmän aikaa keskittyä jäätelön valmistukseen sekä yritystoiminnan kehittämiseen. Tulevaisuuden suunnitelmissa onkin laajentaa toimintaa jonkin verran mm. lisäämällä omia kioskeja ja hankkimalla kahviloista sekä ravintoloista uusia yhteistyökumppaneita.

Teksti: Kaisu Rasi ja
Mikko Partanen
Kuva: Jaana Ahola

Tiivistyneet pellot VILJELYKUNTOON jankkuroimalla

Nykyaikaiset suuret koneet ja pelloille raskaat viljelymenetelmät aiheuttavat tiivistymistä ja niin sanotun kyntöanturan. Peltojen normaali biologinen toiminta häiriintyy ja maa-aineksen veden läpäisy- ja pidätyskyky huononevat. Tämän seurauksena peltojen notkoihin voi syntyä suuren pintavalunnan takia lätäköitä tai pellot voivat myös kuivua liikaa. Kumpikaan ei ole toivottavaa tehokkaassa maanviljelyssä.

Jankkuroinnilla voidaan tiivistynyttä peltoa kuohkeuttaa syvemmältä, noin 40 – 50 senttimetrin syvyydestä. Lohkokohtaisen jankkurointisyvyyden voi selvittää tekemällä kuoppatestin, joka kertoo, kuinka syvä tiivistymiskerros on. Kuohkea maa kuivuu keväällä nopeammin, joten peltotyöt päästään aloittamaan aiemmin. Jankkurointi ei sekoita maakerroksia keskenään, eikä maata tarvitse muokata. Jankkuroinnin yhteydessä on hyvä viljellä lohkolta syväjuurista kesantokasvia, joka jatkaa maan muokkausta tunkeutumalla viiluihin.

Jankkuri vaatii veturilta painoa

Traktorilta vaaditaan jankkuroinnissa paljon painoa, työlevydel­tään kaksimetrisen jankkuri vaatii jo traktorilta massaa 7-8 tonnia, jotta renkaiden pito

riittää. Voisi luulla, että jankkurointi vaatisi myös paljon tehoa, mutta näin ei ole: jo 120 hevosvoimaa riittää hyvin. Työnopeus on rauhallinen 4-5 kilometriä tunnissa ja vaihtelee lohkokohtaisesti.

Viljelijän ajatuksia jankkuroinnista

Haastattelimme iisalmelaista kasvinviljelijää Jouni Poikosta, joka kertoi jankkuroivansa sen takia, että saisi poistettua maan tiivistymiä ja avattua tilaa juuristolle ja vedelle syvälle maakerrokseen kuitenkin nostamatta hapanta pohjamaata ruokamultakerrokseen. Jankkurointi on kuitenkin myös Poikoselle vielä uusi kokemus, sillä hän on jankkuroinut ensimmäisen kerran keväällä 2016. Hän kertoo jankkuroineensa silloin pahasti tiivis-

tyneitä kohtia pelloista, joissa vesi seisoo, eivätkä kasvit oikein kasva.

Keväällä suoritetun jankkuroinnin ansiosta Poikonen sai lohkoilta ongelmat poistettua jo samana keväänä ja sai pelot kylvökuntoon. Kysyttäessä jankkuroinnin hehtaarikustannuksia ei tarkkaa vastausta vielä löydy. Poikonen uskoo jankkuroinnin hehtaarikustannusten asettuvan samoihin lukemiin kynnön kanssa. Sivutoiminaan Poikonen tekee hitsaustöitä Normetilla sekä myy koneita maatalouteen.

Jouni kertoo, että jankkurien hinnat alkavat mallista ja varustetasosta riippuen 4500 eurosta ylöspäin. Poikonen kertoo jankkuroinnin olevan maailmalla yhtä suosittua kuin kynnön Suomessa. Poikonen kertoo, että syy tähän on selvä: "Jankkurointi antaa paremman sadon, sillä juuristolla on enemmän tilaa maaperässä ja juuristo kasvaa laajemmalle alueelle. Hyvin kuohkeutettu maa toimii parempana vesi- ja ravinnevarastona".

Uusi
Agronic WR 500
etukarhotin

2 karhetta
yhteen.

Esite

Video

AGRONIC
Made in Finland

www.agronic.fi

AGRI MARKET

Myynti tapahtuu
alue-edustajien
ja meijereiden
kautta.

**PALVELUA
MAATILOILLE
VUODESTA 1979**

Toimitamme ensiluokkaiset vitamiini-,
hivenaine-, energia- ja rautavalmisteet
sekä hygienia- ja puhdistusvälineet.

www.vilomix.fi/myyntiverkosto

Vilomix Finland Oy
p. 010 402 7700
www.vilomix.fi

Vilomix

Kärki-Agri

www.karkiagri.fi

Toimittajat testaavat

Kokeilimme jankkurointia myös jutun kirjoituksessa mukana olleen Kari Kärkkäisen kotitilalla. Kärkkäinen kertoo vuokranneensa jankkurin Poikoselta, sillä ei halunnut ostaa vielä omaa, sillä kokemuksia jankkuroinnista ei ole ollenkaan. "Olen kuullut koulussa ja muilta viljelijöiltä paljon hyvää jankkuroinnista ja halusin testata sitä myös omalla kotitilalla. En kuitenkaan nähnyt viisaaksi ostaa omaa konetta, sillä halusin ensin testata jankkuroinnin tehon ja vaikutuksen.

Vuokraus on mielestäni tämänkaltaisiin testauksiin paras ratkaisu." Kärkkäinen kertoo jankkuroinnin tehonneen välittömästi. Pelloilla tiivistyneet kohdat kohosivat useita senttejä ja esimerkiksi laidunlohkolla ollut vesi hävisi maan sisään todella nopeasti. Kärkkäinen kertoo jankkuroineensa ensin ja kyntäneensä sen jälkeen. Ensi keväänä hän kylvää peltoon kevätviljaa ja nähtäväksi jää, kuinka paljon satotasot paranevat.

Teksti: Arttu Ahonen, Kari Kärkkäinen ja Mikko Heiskanen
Kuva: Jouni Poikonen

Pyhäjärven maaseutuhallinto

Haapajärvi, Pyhäjärvi, Reisjärvi
maataloustoimisto@pyhajarvi.fi

Jokaisella kasvulla on tarinansa

Ensimmäisen kerran Kinnusen perheen myllyn kivi liikahti yli puoli vuosisataa sitten. Siitä lähtien yritys on tehnyt merkittävää yhteistyötä pohjoisten viljelijöiden kanssa jalostaakseen maan parhaista antimista monipuoliset tuotteet: Kinnusen Myllyn Tähti-rehut ja Kinnusen jauhot.

www.kinnusenmylly.fi

Kinnusen Mylly

Lomitusjärjestelmän muutokset

Lomituspalvelulakiin on tulossa muutoksia myös 1.1.2017: muutokset koskevat muun muassa maatalousyrittäjien työuraeläkettä, lomittajien työturvallisuutta ja työnjohdollisia tilakäyntejä. Lisäksi on tulossa laki väliaikaisesta muuttamisesta vuodelle 2017 koskien lomituspalveluista perittäviä palvelumaksuja.

Lomitusjärjestelmässä on tapahtumassa suuria muutoksia ja niiden myötä maatalousyrittäjälle voi tulla mieleen monia mieltä askarruttavia kysymyksiä. Maatalousyrittäjien lomituspalvelut ovat toimineet kunnallisena palveluna vuodesta 1974 alkaen eli lähes 43 vuotta. Suurin muutos on vielä edessäpäin, sillä lomituspalvelut siirtyvät 1.1.2019 Pohjois-Savon maakuntaviraston alaisuuteen. Tällä hetkellä toimii STM:n asettama ”Maatalouden lomitusjärjestelmien toimeenpanon uudistamistyöryhmä”, mikä selvittelee maakunnille siirtymistä ja lomituspalvelujen toteuttamista asiakaslähtöisesti. Vuoden 2016 alussa tulleet muutokset ovat olleet tähän asti suurimpia ja ne koskevat sijaisapua ja itse järjestettyä lomitusta.

Miten lomitusjärjestelmän muutos on vaikuttanut teidän toimintaanne ja miten paljon lomituspalveluja käytetään lomatoimenjohtaja Pirkko Eskelinen?

Lomituspalvelujen käyttö on laskenut tasaisesti vuosittain n. 7 %, koska maatalousyrietykset ovat lopettaneet karjalouden. Ylä-Savon lomituspalvelujen alueella käyttö on vähentynyt n. 5000 lomituspäivää vuodessa. Lomituspalvelulain muutokset vaikuttavat myös osaltaan lomituspalvelujen käyttöön mm. lomituspalvelumaksujen nousun vuoksi. Maatalouslomittajien määrä on suhteutettu lomituspalvelujen kysyntään ja lisäksi ostetaan lomituspalveluja ostopalveluyrittäjiltä ja palkataan tilapäistä henkilöstöä. Kesäisin Ylä-Savon lomituspalvelut työllistävät reippaita ja ahkeria maatalousalan opiskelijoita, ottakaa rohkeasti yhteyttä meihin!

Vuoden 2016 lainmuutoksista lyhyesti

Itse järjestetyllä lomituksella tarkoitetaan lomitusta, jolloin lomittaja hankitaan muuta kuin kunnallista lomituspalvelua hyödyntäen. Tällöin maatalousyrittäjän tulee hakea oikeuksia vuosilomaan ja maksulliseen lomitukseen. Käytettyään itse järjestettyä lomitusta, tulee maatalousyrittäjän tehdä korvaushakemus. Lomituksen paikallisyksikkö käsittelee korvaushakemuksen ja maksaa tämän jälkeen

korvauksen palvelun tuottajalle mikäli alla olevat ehdot täyttyvät. Maatalousyrittäjä maksaa kuitenkin itse alv:n osuuden. MELA:n internet- sivuilta löytyy tarkat ohjeet sijaisavun hakemiseen ja sen myöntämisperusteisiin sekä tietoa itse järjestetystä lomituksesta.

Muutokset itse järjestetyssä lomituksessa

- Maatalousyrittäjällä ei ole enää mahdollisuutta käyttää palkattua työntekijää itsejärjestetyn lomituksen järjestämiseen
- Korvaus tulee hakea kahden kuukauden kuluessa itsejärjestetyn lomituksen käytöstä

Itse järjestetty lomitus voidaan korvata vain jos,

- Palvelu ostetaan ennakkoperintärekisteriin merkityltä palvelun tuottajalta
- Itse järjestetystä lomituksesta on ilmoitettu ennen töiden aloittamista
- Tuntikorvaus on enintään 26,50 euroa

Itse järjestettyä lomitusta ei korvata, jos

- Lomittajana on toiminut maatalousyrittäjä tai hänen perheenjäsen, maatalousyrietyksen osakas tai työntekijä
- Lomituksesta ei ole ilmoitettu ennen töiden aloittamista

Muutokset sijaisavussa

Vuoden 2016 alusta sijaisapua on aina haettava kirjallisesti ennen sijaisaputöiden aloittamista. Hakemuksessa pitää olla vähintään tiedot hakijan nimestä ja syntymäajasta, sijaisavun syystä, sijaisavun alkamispäivästä ja haettavasta ajanjaksosta.

Päivärahan hakeminen kannattaa, sillä sijaisapua ei ole enää mahdollista saada kuin 20 päivälle kalenterivuodessa, ilman päivärahapäätöstä.

Miten ja minne kirjallisen hakemuksen voi toimittaa?

- Lomitusnetin kautta
- Sähköpostilla, kannattaa käyttää salattua sähköpostia
- Tekstiviestillä, lähetys päivämäärä tulee käydä ilmi
- Lomatoimistolla täytetty sijaisapulomake, jossa allekirjoitus
- Myös oma vapaamuotoinen allekirjoitettu hakemus käy

Vuoden 2016 alusta sijaisapua ei ole mahdollista saada:

- Tuottajajärjestön kokoukseen osallistumiseen
- Aikuiskoulutukseen osallistumiseen
- Muun syyn vuoksi, kuten omien syntymäpäivien vuoksi

Teksti: Päivi Rönkkö

Kuva: Roosa Partanen

Rakennusliike Poukkula Oy

Maatilojen paloturvallisuudesta

Maatiloilla sattuu Suomessa 20–25 suurpaloa vuosittain. Suurpalolla tarkoitetaan paloa, jonka vahinkojen suuruus ylittää 200 000 euroa. Suurpalojen määrä on pysynyt samoissa lukemissa viime vuosina lukuun ottamatta vuotta 2010, jolloin kovat pakkaset lisäsivät palojen määrää. Vaikka tulipalon uhka maatiloilla on todellinen ja seuraukset vakavat, on varautumisen taso tiloilla hyvin vaihteleva.

Maatilojen varautumista tulipaloihin on pyritty edistämään lainsäädännöllä. Vuonna 2011 tulivat voimaan Pelastuslaki (379/2011) ja Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta (407/2011), joiden mukaan ympäristölupaa edellyttäviin eläinsuojiiin on laadittava pelastussuunnitelma. Paloturvallisuutta pyritään kehittämään myös asettamalla rakenteellisia vaatimuksia uusille tuotantorakennuksille (Maa- ja metsätalousministeriön asetus tuettavaa rakentamista koskevista paloteknisistä vaatimuksista (474/2014)). Lakimuutokset ovat vaikuttaneet tilojen turvallisuuteen positiivisesti, mutta muutos näkyy hitaasti ja lähinnä uusissa rakennuksissa. Esimerkiksi paloilmoitinjärjestelmiä hankitaan yleensä vain uusiin rakennuksiin tai vanhoihin laajennusten yhteydessä.

Yrittäjän asenne tärkein turvallisuustekijä

Tärkein turvallisuustekijä maatilalla on valveutunut yrittäjä, joka huolehtii tilaympäristönsä sähkö- sekä muiden laitteiden tarkkailusta, kunnossapidosta ja huollosta. Myös turvallisuuteen liittyvien laitteiden kunnosta on huolehdittava, jotta ne ovat tarpeen vaatiessa toimintakykyisiä. Tärkeitä ovat myös esimerkiksi alkusammutuksen ja eläinten pelastamisen harjoittelu. Näiden taitojen merkitys korostuu, mitä syrjäisempi tilan sijainti on. Hyvin varautuva yrittäjä siis huolehtii laitteiden kunnan lisäksi myös omista turvallisuustaidoistaan ja niiden ylläpitämisestä. Maatilayrittäjien asennoituminen turvallisuusasioihin on yleisesti myönteinen, mutta varautumisen ja esimerkiksi laadittujen pelastussuunnitelmien taso on hyvin vaihteleva. Maatalousalan taloudelliset ongelmat heijastuvat myös paloturvallisuuteen. Kustannuksia yritetään pitää alhaisina ja lisätyövoiman saanti on hankalaa. Tällöin koneiden ja laitteiden huolto sekä kunnossapito voivat vähentyä tai jäädä jopa kokonaan pois.

Maatila on riskialtis ympäristö

Yleisimpiä maatilojen tulipalojen aiheuttajia ovat sähkölaitteet ja -asennukset, valaisimet, sähköjohtimet sekä -liitokset. Valaisimista erityisesti loisteputkivalaisimet ovat yleinen palon syy. Maatilojen koneellistumisen myötä palo saa usein alkunsa myös

koneista ja laitteista. Riskialttiita kohteita ovat myös lämpökeskukset. Myös varomaton tulen käsittely, kuten kulutus, roskien poltto ja tupakointi sekä tulityöt ovat usein palon syttymisen syytä.

Pelastusviranomaiset suorittavat tiloille palotarkastuksia. Tarkastusväliin vaikuttavat rakennuksen käyttöaika, kokonaispinta-ala, paloturvallisuusluokitus sekä sammutus- ja pelastustyötä helpottavien laitteiden olemassaolo. Tarkastusväliä voidaan tarpeen vaatiessa tihentää tai harventaa. Palotarkastusten tarkoituksena on yhdessä yrittäjän kanssa havaita mahdolliset puutteet turvallisuudessa sekä antaa ohjeita ja neuvoja puutteiden korjaamiseksi. Mikäli puutteita ei korjata kehoituksista huolimatta, voi pelastusviranomainen antaa uhkasakon asian korjaamiseksi lainsäädännön vaatimalle tasolle.

Varautumisella vaikutusta myös vakuutuksiin

Ennen maatilalle tehtävää vakuuttamista vakuutusyhtiön edustaja tekee tilakeskukselle turvallisuuskartoituksen. Kartoituksessa tarkastellaan tilan turvallisuuden vaikuttavia tekijöitä ja poikkeustilanteisiin varautumista. Useista tarkasteluohjeista muodostuu kokonaisuus, jonka perusteella määritellään tilan riskitaso ja vakuutusmaksun suuruus. Positiivisesti huomioitavia seikkoja kartoituksessa ovat esimerkiksi paloilmoitinlaitteisto ja laadittu pelastussuunnitelma erityisesti niillä tiloilla, joilla ei lakisääteistä velvoitetta laadimiselle ole.

Normaali vuosittainen kunnossapito kuuluu huolellisen maatilayrittäjän normaaleihin huoltotoimiin. Vakuuttamisen vähimmäisvaatimuksina ovat pääsääntöisesti lakiin perustuvat sekä viranomaismääräysten ja ohjeistusten mukaiset rakenteiden, laitteistojen sekä alkusammutuskaluston kunnossapito ja tarkastukset. Tällaisia tarkastuksia ovat esimerkiksi 15 vuoden välein suoritettavat sähkö tarkastukset tilan sulakekoon ollessa yli 35 ampeeria. Suositeltu tarkastusväli sähkölaitteille on kuitenkin viisi vuotta.

Huolehtimalla toimintatilojen kunnossapidosta ja osoittamalla, että tilalla on varauduttu poikkeustilanteisiin, on vaikutus riskikartoituksen tulokseen positiivinen ja vakuutusmaksuista voi saada alennusta.

Mikäli ohjeiden tai määräysten mukaisia huoltotoimia on laiminlyöty ja laiminlyönneillä on yhteys palon laajuuteen tai syttymissyyn, voi saatavan korvauksen määrä vähentyä.

Artikkeli on toteutettu yhteistyössä Pohjois-Savon pelastuslaitoksen johtavan palotarkastajan Ilkka Itkosen ja vakuutusyhtiö LähiTapiolan riskipäällikön Juhani Savolaisen kanssa.

Muista!

- Sähkölaitteiden tarkastukset
- Alkusammutinkaluston huolto
- Öljysäiliöiden tarkastukset
- Pelastussuunnitelman laadinta ja päivittäminen
- Kouluttautuminen ja harjoittelu
- Nuohous

Teksti: Sonja Martikainen ja Markku Pitkänen

Kuva: Sonja Martikainen

REHUNKORJUU
MAANSIIRTO
AURAUS
TEIDEN-
HOITO

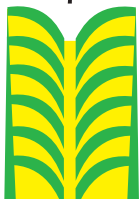
PUH. 0400 371178

Koneurakointi
Jääskeläinen

KUUSAMO
HIRSITALOT

Cmyk värit: C60, M0, Y100, K15
PMS 370

Pohjois-Pielaveden
Maatalouspalvelu Oy

Kehittyvää maatalouspalvelua

- viljan kuivaus, lajittelu ja varastointi
- rehun valmistus
- koneurakointi
- työpalvelut
- salaojien huuhtelu
- teiden hiekotus

Kuivaus- ja työvaraukset
p. 0400-811 715
Pentti Jääskeläinen
puh. 0400 - 986 900

sähköposti:
pentti.jaaskelainen@pp.inet.fi

Maittavampaa säilörehua
kotimaisilla AIV®-tuotteilla.
Lue lisää AIV.fi

Tutustu tuotteisiimme www.AIV.fi

- AIV® 2 Plus Na, AIV® Ässä Na, AIV® Pro NC
- Propcorn NC, Propcorn Plus
- Stabilizer TMR Plus, Stabilizer Pig L

AIV®

Ei niin tavallinen laajennus

Juankoskella sijaitsevan lihatilan omistajien Kari ja Tanja Ukkosen arki muuttui huomattavasti toukokuussa 2016. "Jo investointia suunnitellessa on tiedetty mihin on lähdetty", kertoo Kari. Yrittäjäparille ei ole tullut suurempia yllätyksiä tilakaupan suhteen.

Pyöräkän lihakarjatilalla 2015 Peltopinta-ala 170 ha Nurmella 110 ha 530 sonnia

Vielä alkuvuodesta heillä oli 530 sonnin lihakarjatilalla Pyöräkällä, mutta he laajensivat lihantuotannosta myös maidontuotantoon ostamalla Suottalan lypsykarjatilaa. Suottalan tila on Tanjan sukutila, joka on ollut suvulla jo vuodesta 1643 alkaen. Tilan osto on suuri investointi, joka vaatii paljon työtä ajankohtana, joka ei ole otollinen suomalaiselle maataloudelle. Tilan osto varten Ukkokset eivät ole saaneet minkäänlaisia tukia tai avustuksia. Oston motiivina ja tavoitteena ei toiminut raha, vaan sukutilan säilyttäminen ja elvyttäminen.

Tilallisilla menee oma aikansa saada tila mieleiseksi, joten päivittäisten hommien lisäksi kunnostustöitä on riittänyt. Työmäärät ovat tietenkin lisääntyneet huomattavasti, mutta hyvällä organisoinnilla sekä työntekijöiden lisäämisellä määrät on saatu pidettyä kurissa. Ulkopuolisella avulla on huomattava merkitys tilan toiminnassa. Yleensä tilalla on yksi vakituinen työntekijä sekä yksi harjoittelija, sesonkiaikoina tarvitaan kiireapua. Tilojen välillä tulee väkisin edestakaisin ajamista, mutta luotettavat työntekijät helpottavat toimintaa. Esimerkiksi, jos isäntäväki haluaa työskennellä päivällä maitotilalla, niin sovitaan aamulla kunkin työntekijän työtehtävät ja jakaantuminen tiloille.

"Satelliittitila"

Suottalan tilaa ympäröi suuri peltoaukea. Suurin osa omista pelloista on muutaman kilometrin säteellä tilasta. Tämä nopeuttaa ja helpottaa peltotöitä huomattavasti. Oma peltopinta-ala tilalla on noin 53 hehtaaria, jonka lisäksi vuokramaita parikymmentä hehtaaria.

Tilalla viljellään pääasiassa nurmea ja sen lisäksi 20 hehtaarin alalla ohraa. Viljan viljelyä on vähennetty, koska viljaa on nykyisin helpommin saatavilla.

Kaikki työt pyritään tekemään itse, mutta urakoitsijaa käytetään esimerkiksi kylvötoissa.

Navetta koostuu vanhasta puolesta sekä uudemmas- ta lypsylehmille rakennetusta pihatosta. Lehmäpuolella parsipaikkoja on 75 lypsylehmälle. Navetassa on yksi lypsyrobotti, joka lypsää tällä hetkellä 60 lehmää. Vanhalla puolella on tilat nuorkarjalle sekä rehuvarastot. Tilakaupan mukana tuli myös kaksi traktoria sekä muutamia työkoneita.

Suunnan muutos

Tuotantos suunnan muuttuminen kokonaan on hieman koetellut yrittäjiä. Heiltä löytyy kokemusta ja ammattitaitoa lypsykarjasta parsinavetoissa, mutta nykyaikaistuminen ja automaation lisääntyminen lypsytyössä on vaatinut opastusta. Siirryttyään suoraan lypsyrobottiin ammattitaitoinen tuki ja opastus ovat olleet tarpeen. Jokainen päivä on ollut uuden opettelua, mutta rytmiin on päästy mukaan hyvin. Työskentely sitoo tilallisen robottilypsystä huolimatta, mutta lypsyrobotti antaa kuitenkin huomattavan jouston tilan työskentelyyn sekä rytmiin. Joustavuutta tarvitaan kyseisen tilayhteisön pyörittämisessä, sillä kahden erillään olevan tilan johtaminen ja ylläpito aiheuttavat välillä kiirettä.

Navetan laitteiden edustajat ovat olleet tiiviissä yhteistyössä, jotta tilan arki saataisiin rullaamaan isäntäparin eduksi. Tällöin tilan hankinnassa ei ole tarvinnut jäädä niin sanotusti tyhjän päälle. Neuvonta ja huolto ovat pelanneet niin kuin pitääkin, sekä navetan toimintaa on räätälöity uusille omistajille optimaaliseksi.

Kansainvälisyys osana arkea

Tilan toiminnassa kansainvälisyys on esillä eläinaineksessa. Keinosiemennyksessä käytettyjen sonnien siemen on peräisin Kanadasta, Yhdysvalloista sekä Euroopasta. Tilalla pystytään siementämään eläimet itse, joka tuo huomattavan säästön keinosiemennyskuluissa.

Peltoviljelyn konekanta koostuu osittain ulkomaisista koneista.

Nurmikoneet ovat pääasiassa itävaltalaisia ja saksalaisia laatuja.

Koneita on uudistettu kerralla suurempaan luokkaan laajennuksia ajatellen.

Nykyisellä konekalustolla kahden tilan työt saa tehtyä helposti. Koneet ja laitteet vaativat uudistuksia sekä päivityksiä vuosittain.

Tulevaisuus

Tilalla ei ole pohdittu sen kummemmin tulevaisuutta. Hoitamalla päivittäiset askareet ja miettimällä nykyhetkeä päästään pitkälle. Laajennukset eivät ole pois suljettuja kummankaan tilan kohdalla, mutta tämän hetken tavoitteena on tehdä tilojen pyörittämisestä sujuva ja joustava kokonaisuus. Sukutilan muokkaaminen yrittäjille mieleiseen muotoon vie myös aikaa. Tilojen kehitykseen ja oman osaamisen laajentamiseen satsataan paljon. Näin aikaisessa vaiheessa on vaikea sanoa, mitä tulevaisuus tuo tullessaan.

Teksti: Antti Turunen
Kuva: Roosa Partanen

SEME[®]

Kahmarit

www.selanmetalli.fi

Puh. 040 172 3330 Rantasalmi

Alta Finland
Create Value ▲ Build Trust ▲ Deliver Results

Huitin Holstein
HH Embryo Oy
www.huitinholstein.net

MTK 100-VUOTTA KASVUA

MTK ja suuri osa sen jäsenliitoista sekä yhdistyksistä viettävät 100-vuotisjuhlaa vuonna 2017. Juhlavuoden tavoitteena on maaseudun elinkeinojen ja ammattiyhdistyksen vahvistaminen. Ennen kuin tähän juhluvuoteen päästään, olisi syytä tehdä katsaus siihen, mistä kaikki aikanaan lähti ja miten MTK on kehittynyt.

Kaikki lähti siitä, kun MTK perustettiin maanviljelijöiden suuressa helluntaikokouksessa toukokuussa vuonna 1917 Helsingissä. Samana vuonna syyskuussa liitolle laadittiin säännöt ja ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin tohtori Juho Jännes. Tuotajajärjestön tuli "valvoa maataloustuottajain etuja yhteiskuntataloudellisella ja kunnallisella alalla, sovitella maataloudessa sattuvia työriitoja sekä edistää sellaisten parannusten aikaansaamista maataloustyöväen oloihin, että se tuntee elinehtonsa turvatuksi ja viihtyy ammatissaan".

Merkittäviä tapahtumia on ehtinyt kertyä paljon 100 vuoden taipaleella. 1970-luvulla liitto sai juhlistaa suurta jäsenmäärää, joka on ollut suurimmillaan yli 400 000 henkilöä. Heikoimpinakin aikoina, kuten 1930-luvulla, liitto on pitänyt toimintansa kasassa ja tukenut jäseniään. Vuonna 1947 MTK vietti 30-vuo-

tisjuhlaansa sodanjälkeisissä elintarvikepulan tunnelmissa. Silloinkin on jo kamppailtu alhaisten tuottajahintojen kanssa, mutta vaikeista ajoista on selvitty.

50-vuotisjuhlassa vuonna 1967 MTK:n johtokunnan puheenjohtaja Veikko Ihamuotila korosti viljelijäväestön asemaa.

Tärkeää oli turvata viljelijöiden asemaa ilman, että yksityistä omistusoikeutta kavennettaisiin. Myös viljelijöiden tulotaso ja mahdollisuudet sen parantamiseen olivat kuumia puheenaiheita sekä lisäksi viljelijäväestön sosiaaliturvan ja sosiaalisen aseman saaminen tasavertaiseksi muihin väestöpiireihin verrattuna.

Teksti: Elina Koskela ja Miisa Tavaststjerna

MTK eli maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto on ammatti- ja etujärjestö maanviljelijöille, maaseutuyrittäjille ja metsänomistajille. Jäsenet ja järjestö yhdessä varmistavat maaseutuelinkeinojen kannattavuuden ja arvostuksen.

MTK on hyvin merkittävä ja aktiivinen markkina- ja yhteiskuntavaikuttaja. Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitossa on yhteensä 14 liittoa, joissa on 357 MTK-yhdistystä ja lisäksi 75 metsänhoitoyhdistystä. Vuoden 2015 lopussa jäseniä kuului 130 585 maataloustuottajayhdistyksiin ja metsänhoitoyhdistyksissä jäseniä oli 211 057.

SOTKAMON
LVI-ASENNUS KY

LVI-Urakat ja -asennukset yli 30 vuoden kokemuksella

www.sotkamonlviasennus.fi | 0400 296 255

A part of SSAB

Kalkitse pellot kuntoon.
BESTON® on aina edullista.

Vain oikein hoidettu maa tuottaa huippusatoa. Tavoiteltava pH-arvo on 6,5...7 ja oikea kalsium-/magnesiumsuhde. Valitse viisaasti. BESTON® on edullista ympäri vuoden.

Kalkituslaskuri:
www.ssab.fi/kalkituslaskuri

MEROX

Pohdintaa biokaasutuotannosta

Olimme Kuopiossa järjestetyssä biotalouden erikoistumiskoulutuksen seminaarissa 4.11. Kari Koppelmäki luennoi hajautetusta biokaasun tuotannosta maatiloilla sekä hänen omasta hankkeestaan "Palopuron agroekologinen symbioosi", joka toimii pilottihankkeena.

Sivuvirtojen kierrättäminen maatilan sisällä

Koppelmäen hankkeen tarkoituksena on rakentaa biokaasulaitos kuivamädätystekniikalla. Knehtilän tila Hyvinkään Palopurolla on jo onnistunut luomaan hyvän luomuverkoston, johon kuuluu luomukanala, marjan- ja vihannestentuottajia sekä tuleva luomuleipomo.

Kuivamädätyslaitos on nähty parhaaksi vaihtoehdoksi, sillä syötteiden kuiva-ainepitoisuus on suuri. Tiloilla syntyviä materiaaleja ovat viljelykierrossa saatava nurmimassa, kananlanta sekä muualta tuotu hevosenlanta.

Laitoksesta saatava suora hyöty maatilalle tulee polttoaineen, maanparannusaineiden ja lannoitteiden sekä energian muodossa. Ylimääräinen kaasu jalostetaan polttoaineiksi maatilan työkoneille ja prosessin mädätysjäännös voidaan käyttää suoraan peltoon maanparannusaineina sekä lannoitteina. Energia voidaan käyttää hyödyksi maatilan lämmitykseen sekä viljan kuivaukseen, jauhamiseen ja tulevan leipomon leivinuuneihin.

Hankkeen tavoitteena on saada aikaan energia- ja ravinneomavarainen tuotantomalli, joka on helposti monistettavissa valtakunnallisesti.

Miksi oma biokaasutuotanto?

Suomessa on noin 250 000 hehtaaria hyödyntämätöntä nurmirehua. Tuotantolaitoksen ansiosta saataisiin tehostettua viljelykiertoa, parannettua maan rakennetta sekä sidottua hiili peltoon. Omalla tuotannolla saataisiin tehostettua luomutuotantoa ja tavanomaisilla

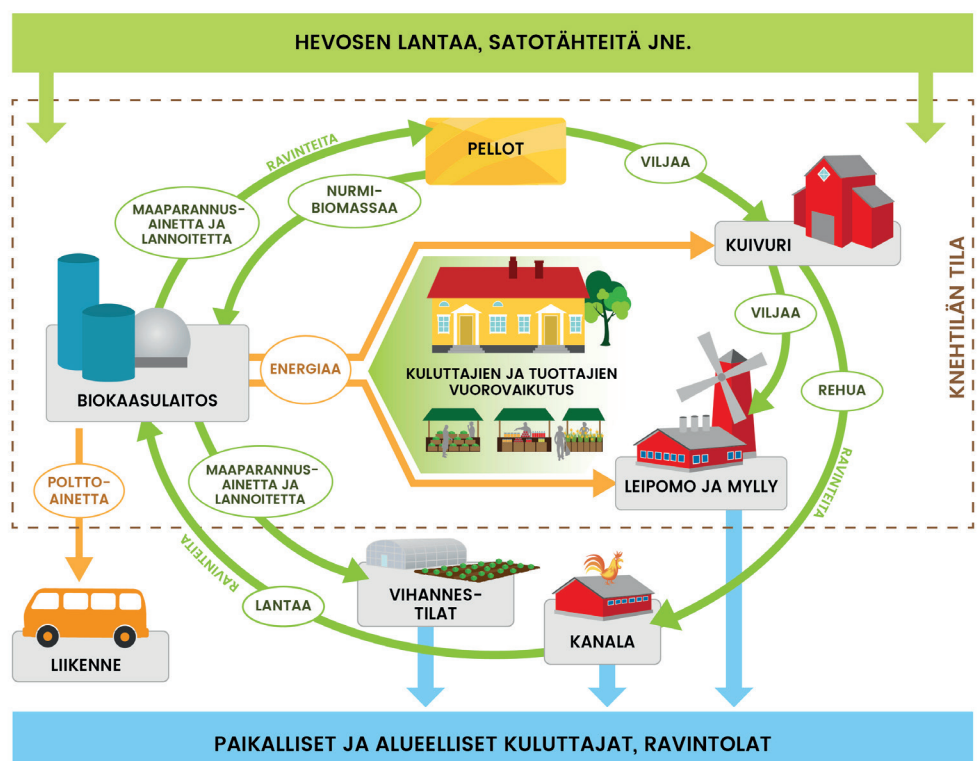
tuotantotavoilla vähennettyä ostolannoitteiden määrää.

Koppelmäki oli sitä mieltä, että olisi kannattavampaa pitää kunnassa useampaa pientä biokaasulaitosta kuin yhtä suurta. Yksittäisessä pienessä tuotannossa saadaan tehokkaimmin ravinteet kierrätykseen ja uusiokäyttöön sekä hyödynnettyä maatilan sivuvirrat tehokkaasti.

Rahtikustannuksetkin olisivat pienemmät, mikäli tällaisia maatilojen omia tuotantolaitoksia olisi useampia. Tämä mahdollistaa myös lisätulot maatilalle ja tehokkaan ravinteiden kierrätyksen ansiosta ravinnehuutoumat vähenevät.

Teksti: Nina Kolehmainen ja Milla Sirviö
Kuva: Kari Koppelmäki

PALOPURON AGROEKOLOGINEN SYMBIOOSI

Katsaus pohjoismaiden luomumaidontuotantoon

Organic milk production in the Nordic countries -seminaari, eli pohjoismainen luomumaitoseminaari järjestettiin Uppsalassa 27. - 28. huhtikuuta 2016. Seminaari oli ensimmäinen laatuaan. Siihen osallistui yhteensä kolmisenkymmentä luomumaitoalan toimijaa Ruotsista, Norjasta, Tanskasta ja Suomesta.

Suomesta Uppsalan seminaariin osallistui muun muassa ProAgria Pohjois-Savon luomun erityisasiantuntija Pirkko Tuominen. Kansainvälistä tiedonhankintamatkaa Uppsalaan tuki MAST-hanke, joka on ProAgria Pohjois-Savon koordinoima ja hallinnoima hanke. Hankkeen nimi tulee sanoista "Maitotalouden ja alkutuotannon systemaattinen tehostaminen Pohjois-Savossa". Hanke käynnistettiin 1. heinäkuuta 2015, ja se jatkuu vuoden 2017 loppuun saakka. ProAgria Pohjois-Savon yhteistyökumppaneina hankkeessa toimivat Luke, Savonia-ammattikorkeakoulu ja MTK Pohjois-Savo.

Seminaarissa paneuduttiin pohjoismaiden luomumaidontuotannon yhtäläisyyksiin ja eroihin. Samalla luotiin pohjaa maiden väliselle yhteistyölle ja tiedonjaolle. Seminaarin tarkoituksena oli myös antaa neuvojille inspiraatiota ja uutta intoa työhönsä. Ensimmäinen päivä oli varattu osallistujamaiden luomumaidontuotannon nykytilan katsauksille, ruokinta-asioille ja tuotantotavan vaihtajien ohjaamistapojen ideoinnille. Toinen päivä käytettiin kolmeen tilavierailuun. Seuraavaksi katsaus pohjoismaiden luomumaidontuotannon lukuihin.

Luomumaidontuotanto Suomessa

Vuonna 2015 Suomessa oli yhteensä 8 438 luomumaitoa tuottavaa lehmää. Suomalaisten luomulehmien keskituotos oli 8 448 kiloa. Luomumaitotiloja oli 153. Keskimäärin tiloilla oli noin 55,2 lehmää. Luomumaitoa saapui meijereihin yhteensä 54,17 miljoonaa litraa. Suurimmat luomumaidon vastaanottajat ovat Valio ja Arla. Roduista käytetyimmät olivat ayrshire (55,7 %), holstein (38,7 %) ja suomenkarja (5,3 %).

Suomi eroaa muista pohjoismaista siinä, että täällä käytetään erittäin vähän luomusoijaa eläinten väkirehuruokinnassa. Soijaa käyttävät muut pohjoismaat kuvaavat soijan käyttöä "eettiseksi ongelmaksi", koska soija soveltuu myös suoraan ihmisenkin ravinnoksi.

Luomumaidontuotanto muissa pohjoismaissa

Ruotsissa vuonna 2015 luomulehmiä oli 46 900 kappaletta, eli noin 13 % koko maan lehmämäärästä. Lehmien keskituotos oli noin 9 044 kiloa (EKM). Luomumaitoa tuottavia tiloja oli noin 548. Tilojen keskimääräinen lehmämäärä oli 89 kappaletta. Meijerit vastaanottivat noin 367 miljoonaa litraa luomumaitoa. Sen vastaanottajia ovat Ruotsissa muun muassa Arla, Skånemejeri (Lactalis) ja Norrmejeri.

Ruotsissa ei ole tehty tilastoja luomutilojen lehmäroduista. Käytetyimpiä rotuja ovat kuitenkin ruotsin punainen ja valkoinen sekä ruotsalainen holstein. Jonkin verran löytyy myös ruotsalaista maatiaista, ruotsalaista jerseytä ja risteytyksiä. Ruotsin luomumaidontuotannon haasteita ovat muun muassa laidunnuksen tehostaminen karjakoon kasvaessa, laidunnuksen myönteisten vaikutusten esille tuominen ja tuotannon riippuvuus tuontisoijasta.

Norjassa luomulehmiä oli 8 287 kappaletta vuonna 2015, ja niiden keskituotos oli 6 940 kiloa (EKM). Tiloja oli 276, ja tiloilla keskimäärin lehmiä 30 kappaletta. Luomumaitoa saapui meijereihin 51,4 miljoonaa litraa. Norjalaisia luomumaidon vastaanottajia ovat TINE SA ja Q-dairies. Rotuna käytetään pääasiassa norjan punaista, mutta myös vähän jerseytä, holsteineja ja muutamia vanhoja norjalaisia rotuja. Norjassa lähes kaikki karjan ruokintaan menevä luomuvilja on tuontitavaraa. Tähän asiaan he haluaisivat muutoksen.

Tanskassa vuonna 2015 luomulehmiä oli noin 11 % koko maan lehmämäärästä, eli noin 56 000 kappaletta. Lehmien keskituotos oli noin 9 498 kiloa (EKM). Luomumaitoa tuottavia tiloja oli 348. Lehmiä näillä tiloilla oli keskimäärin 169.

Meijeriin menevän luomumaidon määrä on pysynyt aikaisempina vuosina 480 miljoonassa litrassa per vuosi, mutta vuonna 2015 määrä laski 465 miljoonaa litraan, kun isoja tiloja vaihtoi luomutuotannosta takaisin tavanomaiseen.

Tanskassa luomumaitoa vastaanottavat Arla, Thise, Naturmælk, Them ja Øllingegaard. Holstein, jersey, tanskan punainen ja punainen holstein ovat käytetyimmät rodut. Myös roturisteytyksiä käytetään. Tanskan edustajat nimesivät yhdeksi tärkeäksi kehityskohteekseen muun muassa vasikkakuolleisuuden vähentämisen.

Markkinatilanne

Luomumaidon markkinat ovat kehittyneet suotuisasti Ruotsissa ja Tanskassa. Esimerkiksi Ruotsissa luomulisän osuus maidon hinnasta on jopa 40 %. Luomumaidontuotantoon siirtyy koko ajan lisää tiloja hyvän kannattavuuden takia.

Suomessa ja Norjassa taasen luomumaidon markkinat ovat lähes pysähdyksissä, eikä luomumaidon hintaero tavalliseen ole kovin suuri. Ainakin suomalaiset meijerit ovat vastahakoisia ottamaan vastaan

nykyistä määrää enempää luomumaitoa. Luomumaidon hinta on myös hiljalleen laskemassa. Pirkko Tuominen kertoo, että palautteiden perusteella seminaari oli hyödyllinen osallistujille. Vaikka pohjoismaiden olosuhteet voivat poiketa hyvinkin paljon toisistaan, luomumaidontuotannon haasteet kuitenkin ovat pitkälti samanlaisia.

Yksi suurimmista yhteisistä kehittämiskohteista on karkearehujen laatu. Hyvälaatuista ja valkuais- ja energiapitoista säilörehua sekä laidunta pidetään rehuomavaraisuuden ja luomumaidontuotannon kannattavuuden perustana. Seuraavan kerran pohjoismaiden yhteinen luomumaitoseminaari järjestetään Norjassa loppukesällä 2017. Siellä käsitellään säilörehun laadun ja omavaraisen ruokinnan kehittämideoita.

Teksti: Minttu Itonen

Kuva: Pirkko Tuominen

MEIJERIN Edelläkävijän ratkaisut kannattavaan tuotantoon

LAC-KARJAHALLI

Esim. hiehoille, vasikoiden kasvatukseen, poikimatilaksi, tilapäisvarastoksi ym.

- Tukeva runko – vahvistetut kaksoiskaaret
- Mitat 6000 x 6000 x 3700, aitaosan korkeus 1550
- Vapaa korkeus 3400, portin leveys 2700 • Peite 610 g/m²

Toimitus sisältää kaiken tarvittavan!

FinnLacto oy
www.finnlacto.fi • 064 210 300

Myynti:
meijereiden
tuottajapalvelut

Eetu Mikkonen
050 3675949

Agrologit

www.luva.fi/agrologit

AHENE -hanke

Mukavaa opiskelua ulkomailla

Kainuun ammattiopiston Seppälän toimipiste on mukana AHENE-hankkeessa. Hanke toteutetaan vuosina 2014–2017 ja mukana ovat maaseutualan oppilaitokset myös Hollannista, Ruotsista ja Walesista.

Mikä on AHENE?

Hanke on Erasmus+ ammatillisen koulutuksen strateginen kumppanuushanke. AHENE eli Animal Husbandry Exchanges in North West Europe sisältää teoriaopintoja sekä käytännön harjoituksia. Jokainen maa järjestää kaksi neljän viikon pituista opintojaksoa, joissa käsitellään erilaisia eläinryhmiä ja niiden hoitoa.

Suomessa opiskellaan lypsykarjan, erityisesti kyyttöjen, ja koirien hoitoa. Ruotsissa keskitytään vetokoirien ja paikallisessa eläintarhassa villieläinten hoitoon. Walesissa opiskellaan lampaiden ja lihakarjan hoitoa. Hollannissa opiskellaan matelijoiden hoitoa ja eläinten ensiapua. Hollanti on hankkeen koordinaattori, joka on alun perin hakenut hankkeelle rahoitusta Euroopan Unionilta.

Suomesta on tällä hetkellä osallistunut 21 opiskelijaa ja kahdeksan opettajaa. Suomen puolella maakoordinaattorina toimii Risto Virkkunen. Hänen kanssaan mukana ovat muun muassa opettajat Reetta Karppinen ja Kaisu Korhonen. Opiskelijat ovat saaneet tulla mukaan vapaaehtoisesti sekä valita itseään kiinnostavan opintojakson toisessa maassa. Opiskelijat ovat iältään noin 16–19 vuotiaita, ainoastaan Suomesta on lähtenyt mukaan myös aikuisopiskelijoita.

Hankkeen tarkoitus

Hankkeen pääasiallinen tarkoitus on testata ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten eurooppalaista siirtojärjestelmää (ECVET). Järjestelmä on luotu helpottamaan ulkomailla tehtyjen opintojen tunnistamista ja tunnustamista sekä niiden sisällyttämistä oman maan koulutukseen. Toisin sanoen ulkomailla tehdyt opinnot voi hyväksilukea omista kursseista.

Ennen jaksoa opiskelijan lähettävä ja vastaanottava oppilaitos laativat opiskelijoille opintosuunnitelman eli learning agreementin. Siinä sovitaan, mitä he oppivat ja vastaanottavan oppilaitoksen

tulee noudattaa sitä sekä opettaa vaaditut asiat. Vastaanottava oppilaitos arvioi ulkomaiset opiskelijat samalla tavoin kuin omat opiskelijansa. Esimerkiksi Seppälässä vaihto-opiskelijoille järjestettiin näyttöpäivä, jossa testattiin heidän osaamistaan.

Osallistuneiden mietteitä

Haastattelimme hankkeeseen osallistuneita opiskelijoita, Venla Karjalaista ja Tanja Heikkistä, jotka opiskelevat Seppälässä maaseutuyrittäjäksi (Venla) ja eläintenhoitajaksi (Tanja). Mukana olivat myös maakoordinaattori Risto Virkkunen ja eläinhoidonopettaja Reetta Karppinen.

Opiskelijat kertoivat olleensa erittäin tyytyväisiä hankkeeseen. Venla kertoi osallistuneensa lampaanhoidon opintojaksolle Walesissa ja Tanja kertoi olleensa opintojakson Ruotsissa opiskelemassa villieläinten hoitoa. Opintojaksoilla kaikki opetus on englanniksi.

He kertoivat, että huonommallakin englannilla pärjää, sillä opintojaksojen intensiivisyyden ansiosta englannin kielen taito kehittyy huimasti. Lisäksi opettajat muissa maissa puhuivat selkeää englantia ja tutun porukan ansiosta pysyi aina opetuksessa mukana, koska apua sai helposti.

Opintojaksosta riippuen työtä on erilaisia määriä. Esimerkiksi Venla kertoi Walesissa päivien olleen pitkiä, sillä käytännön opintoja oli paljon sekä muuta aktiviteettia oli järjestetty isäntäkoulun puolesta. Ruotsissa taas Tanjan mukaan painotettiin enemmän teoriaopintoja. Varsinainen käytännön opetus rajoittui kolmeen työpäivään eläintarhassa, jossa muun muassa ruokittiin eläimiä ja tehtiin niille virikkeitä tarhoihin.

Hanke tuottaa toki lisätyötä myös opettajille, sillä vierailuiden aikana vähintään yksi opettaja on koko ajan mukana. Myös oppituntien pitäminen täytyy suunnitella huolellisesti, vaikka aihe olisikin itselle tuttu.

Opettajat ja opiskelijat olivat yhtä mieltä siitä, että osallistuminen kuitenkin antaa paljon ja on kaiken työskentelyn arvoista. Mukaan on helppo lähteä, sillä ulkomaille ei tarvitse lähteä yksin.

Teksti: Hanna Sirviö ja Milla Sirviö

Kuva: Tanja Heikkinen

Rikkaa vai ruohoa

Gratil

Gratil – nyt myös apilapitoisille nurmille ja kerääjäkasveille

Lisätiedot valmisteesta: www.cropscience.bayer.fi

Varmista kasvinsuojeluaineen turvallinen käyttö. Lue aina pakkausmerkinnät ja tuotetiedot ennen käyttöä.

Bayer

Bayer Oy, Bayer CropScience
Keilaranta 12, PL 73, 02151 Espoo, puh. 020 785 21 www.cropscience.bayer.fi

- PARHAAN SADON PUOLESTA -

VILJELIJÄNBERNER.FI 020 791 4040

syvärin konehuolto

Korjaamotie 1, 73300 NILSIÄ
Puh. 017-4632 290 gsm. 0400-273 290
e-mail. syvarinkonehuolto@syvarinkonehuolto.fi
www.syvarinkonehuolto.fi

TURUN KONEKESKUS

DeLaval VMS™
Paljon enemmän kuin lypsyrobotti

- + Ainutlaatuinen kiimojen ja terveyden seurantajärjestelmä
- + Ainutlaatuinen solulaskuri
- + Tarkka maidon laadunseuranta
- + Vapaa tai ohjattu eläinliikenne, valintasi mukaan
- + Integroitu maitotilan tuotannonohjaus järjestelmä
- + Tehokas maidon esijähdytys
- + Helppokäyttöinen kosketusnäyttö
- + Palveleva huolto lähellä sinua
- + Jopa 3000 kg maitoa vuorokaudessa

www.delaval.fi/enemmankuinrobotti

ANTTI NISKANEN
0500-4300 44
E-mail antti@pesolanpiviliha.fi
PESOLANNIEMENTIE 255
74595 RUNNI
www.pesolanpiviliha.fi

Olemme myös

PESOLAN PIHVILIIHA

Kokemusta porausalalta yli 200 miestyövuotta

Määtän veljesten isä Arvo Määttä perusti perheyrittäjänsä toimivan Sotkamon Porakaivo Oy:n vuonna 1960. Tällöin toimialueena oli vain Pohjois-Suomi ja vesikaivoporaukset kuuluivat silloiseen työnkuvaan. 90-luvun alkupuolella Sotkamon Porakaivo laajensi toimintaansa pohjarakennepaaluksiin ja saman vuosikymmenen lopulla toimenkuvaan jo tuli maalämpö. Yritys tekee kaikki maalämpöön tarvittavat poraukset sekä koneiston asennukset avaimet käteen -periaatteella.

Yritys

Nykyään yrityksen toiminta on laajentunut ulkomaille saakka ja työntekijöitä on 27, joista 7 kuuluu yrittäjien sukuun. Työntekijät ovat suurimmaksi osaksi kainuulaisia, mutta väkeä löytyy myös eri puolilta Suomea.

2010-luvulla urakoita on ollut Keski-Ruotsissa pohjarakenteiden parissa, sekä Venäjän puolella maalämpökohteita. Venäjällä tehtiin projekti yhteistyössä EU:n, Suomen valtion sekä Kostamuksen kaupungin kanssa. Projektin tavoitteena oli nykyaikaistaa Vuokkiniemen kylän öljylämmitys halvempaan vaihtoehtoon. Sotkamon Porakaivo on myös mukana kehittämässä poranteriä pohjarakennetöihin tamperelaisen Lehti Group Oy:n kanssa, ja yritys toimii konsulttiapuna markkinoiden avaamiseksi Uuteen-Seelantiin sekä Hong Kongiin saakka.

Maatilat asiakkaana

Maatiloja on ollut asiakkaina jo alkutaipaleelta lähtien, vaikka kysyntä hiipui jo välillä. Nykyään isot maatilat ovat ostaneet yritykseltä maalämpöratkaisuja sekä vesikaivoja, sillä kunnan vesijohtojärjestelmä alkaa olla liian hintava suurelle tuotannolle.

Maalämmön kannattavuus tulee näkyviin jo ensimmäisinä käyttövuosina. Verrattuna öljy- ja sähkölämmitykseen maalämpö käyttää vain neljäsosan samoista kustannuksista. Se on siis hyvin ekologinen ja vihreä ratkaisu. Koneistus tarvitsee vain himpun verran sähköä toimiakseen ja loput energiasta tulee suoraan aurinkoenergiasta maan kautta. Nykykoneet ovat todella kehittyneitä ja niiden käyttöikä on jo 25 vuotta. Mikäli mieli hankkia maalämmön, se maksaa itsensä takaisin jo 5-7 vuodessa!

Esimerkiksi jos maatila haluaisi vaihtaa lämmitysmuotonsa yleisestä hakekattilälämmityksestä maalämpöön, vaatisi se vain esimerkiksi maalämpöputkiston pellolta sekä tarvittavat koneet ja pumput. Joillekin saattaa tulla huolenaiheeksi se, että miten kasvukauden käy? Asiaa on tutkittu ja on todettu, että kausi lyhenee vain 2-3 päivää. Eli käytännössä maalämmön asentaminen ei vaikuta kasvukauteen. Putkiston toisena vaihtoehtona on porata reikä maahan, jota kautta saadaan myös lämmitys aikaan.

Kehitystyössä mukana

Sotkamon Porakaivo on suuri yritys, jolla on todella paljon kokemusta pitkältä ajalta. Porausalalle ei varsinaisesti ole omaa koulutusta: tälle alalle opitaan työskentelemällä. Peruskoulutus pohja voi olla lvi-asentaja, autonkuljettaja, autonasentaja tai vastaava. Nykypäivänä on suuri tarve nuorille osaajille ja siksi yritys tekee yhteistyötä aikuiskoulutuspuolella. Tulevaisuudessa tarve yhteistyölle on varmasti suurempi.

Teksi: Milla Sirviö ja Hanna Sirviö

Kuva: Piia Määttä

Maatalouden opiskelu kaupunkilaisena

Minkälaista on lähteä opiskelemaan maataloutta ilman maataloustaustaa? Moni varmasti pohtii opiskeleeko maataloutta ainoastaan maataloilla kasvaneet opiskelijat vai onko joukkoon eksynyt myös kaupunkilaisia. Agrologiopinnot ovat monipuoliset ja työllistyminen on mahdollista monilla maatalouden saroilla, joten eri lähtökohdista tulevien ihmisten on mahdollista opiskella ja työllistyä alalla. On rikkaus saada alalle asiantuntevaa väkeä lähtökohdista riippumatta.

Aluksi opiskeluryhmissä taito- ja tietotasoissa on hurja kuilu eri taustoista tulevien kesken. Erot tasoittuvat nopeasti, sillä agrologikoulutuksessa käydään perusopinnot laajasti läpi heti alussa.

Viimeistään harjoittelussa saadaan kurrottua umpeen tätä kuilua, sillä kaikki oppivat käytännön taitoja ja näkevät, mitä oikea työ on. Tietysti aina koulutuksissa on mukana ihmisiä, jotka huomaavat, etteivät ole omalla alallaan.

Omia kokemuksia

Anni Salomaa:

-Kiinnostuin maatalouden opiskelusta eniten hevosharrastuksen kautta. Lisäksi suvussa on maataloutta, mutta varsinaista kotitilaa eli päivittäistä kosketusta maatalon töihin ei ole. Koulun alussa ei ehtinyt ajatella pärjääkö koulussa jne. Vasta kunnollisten perusopintojen alettua tajusin, että en oikeasti tiedä, mikä on normaali lehmän poikimaväli tai mitä keskiverron lypsylehmän tuotos on vuodessa. Tässä vaiheessa aloin miettimään, onko minusta tähän koulutukseen? Koskaan ei ollut tarvinnut ajatella tällaisia asioita: tähän asti oli riittänyt se, että sain olla mukana lypsyllä sukulaisen tilalla. Kivaa tekemistä. Sitten yllättäen opiskeluissa saatoinkin pärjätä paremmin kuin luokkatoverit. Eli kyse oli ihan vain teorian pänttäämisestä. En väitä etteikö kotitilallisen opituista tiedoista ja taidoista olisi hyötyä myös minulle, mutta pärjään hyvin koulussa ja minustakin tulee vielä kelpo agrologi!

Iira Kreivilä:

-Suvullani on sukutila, mutta siellä ei ole ollut toimintaa lähes 50 vuoteen, joten ajatus aloittaa uudestaan tilan toiminta on ollut mielessä jo pikkutyöstä asti. Vaikka olenkin kasvanut maalla, olin opintojen alkaessa luokkatovereihini nähden kaupunkilainen, koska mitään tietoa maataloudesta ei ollut. Aluksi päätin suuntautua enemmän itselle tuttuun puoleen maataloudesta eli hevosiin, mutta myöhemmin opintojen edetessä on ruvennut kiinnostamaan kaikki muu, kuten koneet ja maatilojen talousasiat. Jos en ole jotain asioita tiennyt tai osannut tehtäviä tehdessä, ovat luokkakaverini kyllä auttaneet ja kertoneet tietoja. Nykyään voin sanoa tietäväni yhtä jos toista maataloudesta ja valmistua kunnialla agrologiksi!

Luonnonvara-ala ja agrologikoulutus ovat nykypäivänä katoavassa asemassa. Harva nuori tietää edes, mistä ruoka tulee ja miten sitä tuotetaan. Siksi alalle kaivataan opiskelijoita lisää, ja on todellakin mahdollista lähteä opiskelemaan agrologiksi ilman maataloustaustaa.

Opinnot ovat varmasti haastavampia vasta-alkajalle kuin kotitilalliselle, mutta itsestä se on kiinni. Jos on aidosti kiinnostunut alasta ja on kova halu oppia lisää, onnistuu varmasti, kun opinnoissa mukana on myös kokeneempia ihmisiä.

Teksti: Iira Kreivilä ja Anni Salomaa

1. 5. 6. 4.

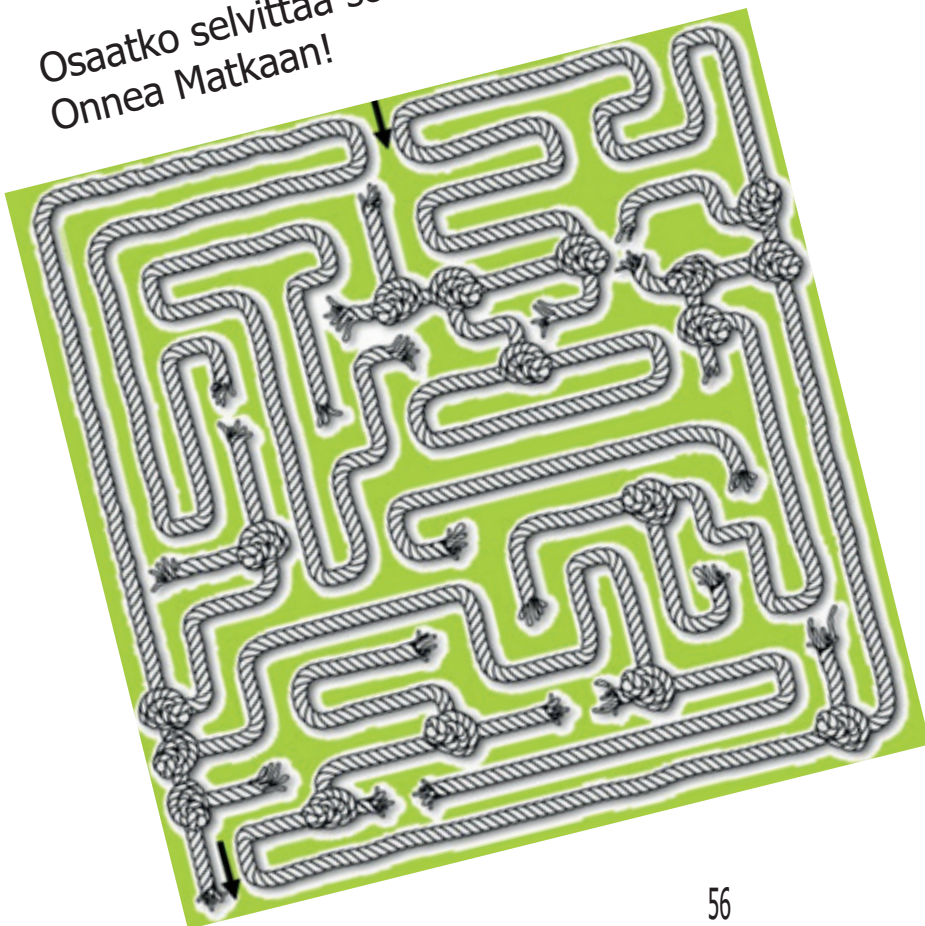
3. 2. 8.

10. 7. 13.

9. 12. 11.

Keskelle muodostuu:

Osaatko selvittää sokkelon?
Onnea Matkaan!

Yhdistä maat oikeisiin lippuihin

Suomi
Norja
Saksa
Tanska
Islanti
Ruotsi
Venäjä
Ranska

Tekijät:
Marjut Luoma,
Anni Reinikainen
ja Vilma Waldén

Savonia AMK agrologiopiskelijoiden 30. julkaisun tekijät:

Yläriivi:

Sonja Martikainen, Nilsinä
Mikko Partanen, Pielavesi
Markku Pitkänen, Nilsinä
Kari Kärkkäinen, Iisalmi
Kaisu Rasi, Pihtipudas
Veera Kuikka, Espoo
Marjut Luoma, Korttesjärvi
Minttu Itonen, Virrat
Anni Reinikainen, Savonlinna
Roosa Partanen, Jyväskylä

Keskirivi:

Teemu Sirviö, Vieremä
Heli Härkönen, Paltamo
Päivi Rönkkö, Iisalmi
Anni Salomaa, Tuusula
Iira Kreivilä, Hattula
Elina Hellén, Pyhäjärvi
Mira-Kaisa Aittola, Nivala
Mirka Kortelainen, Vieremä
Neea Heinonen, Vihti
Satu Pulkkinen, Kuhmo
Vilma Waldén, Kuopio

Alarivi:

Saila Ruuhinen, Evijärvi
Tommi Kauppila, Kiiminki
Antti Turunen, Tuusniemi
Mikko Heiskanen, Varpasjärvi
Nina Kolehmainen, Värtsilä
Milla Sirviö, Sotkamo
Titta Tähtivaara, Juankoski
Elina Koskela, Kemi

Kuvasta puuttuvat:

Hanna Sirviö, Kajaani
Reetta Virkkunen, Kuopio
Arttu Ahonen, Muuruvesi
Miisa Tavaststjerna, Pihtipudas
Jenny Hartikainen, Iisalmi
Jenni Korhonen, Sotkamo

*Kiitos
yhteistyökumppaneille!*

Hae tietoa

Kouluttaudu luonnonvara-alan ammattilaiseksi lisäsalissa!

Kevään yhteishaussa 15.3.–5.4.2017 on tarjolla vankkaa ammattitaitoa maaseutuelinkeinojen harjoittamiseen. **Agrologina** olet mukana kehittämässä Suomen elinvoimaista maaseutua. Luonnollisesti.

Agrologi (AMK)
päivätoteutus
Paikkakunta | lisäsalmi

Agrologi (ylempi AMK)
maaseudun kehittäminen,
monimuotototeutus
Paikkakunta | lisäsalmi

Hakuaika 15.3.–5.4.2017 ▶

#HaeElämä #SavoniaAMK savonia.fi

SAVONIA

ammattikorkeakoulu

KUOPIO / IISALMI / VARKAUS

Kotimaista laatua K-maataloudesta

POTILA

TUMES

ELHO

Multiva

TUHTI
WECKMÄN

ESKO

POMO

HAKKIPILKE

VAMA

NOKKA

MEPU

LAME

MP

MURSKA

FARMI
FOREST

ROBEAR

K-MAATALOUS RAATIKAINEN

PIELAVESI, p. 040 3000 830 • KEITELE, p. 040 3000 840
VIITASAARI, p. 040 3000 850

K-MAATALOUS VELJEKSET HEISKANEN OY

Vieremä, p. 050-579 0204 • Suonenjoki, p. 050-579 0213 • Kiuruvesi,
p. 050-579 2226 • Iisalmi, p. 050-579 2243 • Kuopio p. 050-3611663

www.k-maatalous.fi

K-MAATALOUS